სს „საქართველოს ბანკი“
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2021 წ.
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება 1
მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგება 2
სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება 3
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგება....4
ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება....5

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა....6
2. მომზადების საფუძველი 6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა....9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები....34
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ 43
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 47
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 47
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 48
9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები....49
10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები და ძირითადი საშუალებები 68
11. საინვესტიციო ქონება....71
12. გუდვილი 72
13. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში....73
14. გადასახადები 74
15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები 76
16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები....77
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე....78
18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები 80
19. პირობითი ვალდებულებები....80
20. საკუთარი კაპიტალი 81
21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი....83
22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი 83
23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 84
24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 86
25. წმინდა არარეგულარული მუხლები....87
26. წილობრივი გადახდა....87
27. რისკის მართვა....90
28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება 112
29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 118
30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები....121
31. კაპიტალის ადეკვატურობა 123
32. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები....125

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე ამავე თარიღით დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი ინდივიდუალური საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) *(IESBA კოდექსი)* შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

Building a better working world

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	**როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვანია ბანკის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ. დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე.	ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების სტადიების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად: ► მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; ► სესხების განაწილება პირველ, მეორე, მესამე სტადიებზე ან შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ კატეგორიაზე ფასს 9-ით დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით, კოვიდ-19-ის გავლენის და მასთან დაკავშირებული შეღავათების გათვალისწინებით, როგორიცაა გადახდის გადავადება და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენა; ► სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის შედეგის წინასწარ შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები, მათ შორის კოვიდ-19-ის გავლენის ქვეშ მყოფი სცენარებისა, მათში 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით შესულ ცვლილებებთან ერთად; ► მოდელირების შემდგომი კორექტირებების მართებულობა, სისრულე და შეფასება; ► დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ► ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. ► ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა.	აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ: ► შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განსაზღვრისთვის; ► შევაფასეთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით; ► შევამოწმეთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის სტადიებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ► შევამოწმეთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს; ► მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო არსებული ეკონომიკური სიტუაციის ეფექტის შეფასებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის განსჯის შეფასება. ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ბანკის მიერ შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი ქმნის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისთვის დართულ მე-9 შენიშვნაში *„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“* და 27-ე შენიშვნაში *„რისკის მართვა“.*	ჩვენ შევაფასეთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული სესხები ინდივიდუალურად შევაფასეთ, რათა დაგვედგინა შესაფერის სტადიაზე იყვნენ თუ არა განაწილებულები, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან დეფოლტის პოტენციური მაჩვენებლების გათვალისწინებით და ასევე ხელმძღვანელობას გამოვკითხეთ სტადიებს შორის გადატანის საფუძველი. შევაფასეთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა და შევაფასეთ მეთოდოლოგიაში შესული ცვლილებების მართებულობა. კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევაფასეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევაფასეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ჩვენ შევაფასეთ მოდელირების შემდგომი კორექტირებები, რომლებიც გამოყენებულია კოვიდ-19-ის გამო მოდელის არაეფექტურობაზე რეაგირების მიზნით და რისკის შემთხვევის გამო მოდელირებული შედეგის ზრდა. მოდელირების ჩვენი სპეციალისტების დახმარებით, ჩვენ განვიხილეთ ამ განსჯის სისრულე და მართებულობა გამოყენებული განსჯისა და მეთოდოლოგიის გაანალიზებით.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
	შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორატიული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით. ყურადღება გავამახვილეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე იმ მსესხებლების შემთხვევაში, რომლებიც ყველაზე მეტად დააზარალა კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულმა ეკონომიკურმა კრიზისმა. შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.
საინვესტიციო ქონების შეფასება	
ბანკი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ბანკმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ბანკის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია.	ბანკის შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი უძრავი ქონების ობიექტების ღირებულების დასადგენად შეფასების ანალიზში ჩავრთეთ ჩვენი უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ბანკის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გააანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. რაც შეეხება ქონებას, რომლებიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასება, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დაშვებები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების მერყეობის შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში „სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 28-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.	შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშების გაცნობით, ბანკის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით. განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ბანკის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.

სხვა ინფორმაცია ასახულია ბანკის 2021 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

Building a better working world

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ბანკს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

Building a better working world

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ „ფუნქციონირებადი საწარმოს“ დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ბანკი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- მთლიანობაში ვაფასებთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

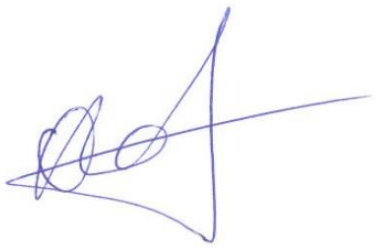
Building a better working world

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 4 მაისი

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2021	2020	2019
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,274,067	1,828,236	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,892,402	1,986,555	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	2,494,167	2,419,013	1,679,450
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	15,264,047	13,200,987	11,063,789
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		21,503	1,186	1,031
გადახდილი ავანსები		51,126	37,451	34,849
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		6,092	5,795	5,719
აქტივის გამოყენების უფლება	10	73,441	77,763	90,039
საინვესტიციო ქონება	11	218,793	219,005	204,885
ძირითადი საშუალებები	10	327,243	330,269	322,576
გუდვილი	12	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები		115,838	104,282	90,224
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	13	151,311	151,311	151,311
მოგების გადასახადის აქტივები	14	-	21,325	-
სხვა აქტივები	15	207,456	272,568	102,622
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		46,324	60,859	36,285
სულ აქტივები		**22,177,263**	**20,750,058**	**17,350,266**
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	16	13,573,131	13,496,478	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	3,760,484	2,830,706	3,479,369
გამომშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	1,373,095	1,450,598	1,998,803
საიჯარო ვალდებულებები	10	81,776	89,812	88,535
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		71,861	46,318	44,070
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	14	107,988	59,663	35,608
სხვა ვალდებულებები	15	171,258	301,287	97,957
სულ ვალდებულებები		**19,139,593**	**18,274,862**	**15,281,545**
საკუთარი კაპიტალი	20			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		180,233	216,227	183,084
გამოსყიდული აქციები		(10)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		1,272	60,848	(13,763)
გაუნაწილებელი მოგება		2,828,181	2,170,137	1,871,416
სულ საკუთარი კაპიტალი		**3,037,670**	**2,475,196**	**2,068,721**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**22,177,263**	**20,750,058**	**17,350,266**

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია — ფინანსური დირექტორი

ჰანა ლოიკანენი — სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

2022 წლის 4 მაისი

6-125 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2021*	*2020*	*2019*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		1,717,134	1,471,673	1,330,854
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		881	516	547
საპროცენტო შემოსავალი		**1,718,015**	**1,472,189**	**1,331,401**
საპროცენტო ხარჯი		(814,307)	(747,925)	(581,597)
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო		(13,012)	(9,106)	(6,359)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	21	**890,696**	**715,158**	**743,445**
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		364,199	255,224	263,734
საკომისიო ხარჯი		(181,609)	(124,895)	(118,902)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, წმინდა	22	**182,590**	**130,329**	**144,832**
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		96,857	96,551	98,370
წმინდა სხვა შემოსავალი		55,144	40,314	15,573
საოპერაციო შემოსავალი		**1,225,287**	**982,352**	**1,002,220**
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	23	(230,257)	(196,663)	(201,671)
ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(107,407)	(84,612)	(85,139)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	10	(78,008)	(70,775)	(68,826)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,176)	(3,942)	(3,949)
საოპერაციო დანახარჯები		**(418,848)**	**(355,992)**	**(359,585)**
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან		(3,781)	782	789
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		**802,658**	**627,142**	**643,424**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	24	(3,914)	(236,828)	(85,970)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	24	(1,174)	(8)	7
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო (ზარალი) / ამოღება	24	8,990	(22,748)	127
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები		(6,628)	(9,514)	(10,146)
რისკის ხარჯი		**(2,726)**	**(269,098)**	**(95,982)**
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე		**799,932**	**358,044**	**547,442**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	25	(78)	(41,291)	(12,279)
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე		**799,854**	**316,753**	**535,163**
მოგების გადასახადის ხარჯი	14	(71,420)	(18,032)	(57,433)
წლის მოგება		**728,434**	**298,721**	**477,730**
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე	20	26.0305	10.6747	17.0716

6-125 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2021*	*2020*	*2019*
წლის მოგება		**728,434**	**298,721**	**477,730**
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი)				
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომელიც მომდევნო წლებში რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:				
– სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	8	(31,839)	78,224	(40,705)
– რეალიზებული (შემოსულობა) ზარალი ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(30,153)	(2,965)	(6,219)
– ცვლილება იმ სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		(827)	(130)	(125)
მოგების გადასახადის გავლენა	14	-	-	-
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია ხდება მომდევნო წლებში		**(62,819)**	**75,129**	**(47,049)**
სხვა სრული ზარალი, რომლის რეკლასიფიკაცია მოგებაში ან ზარალში არ ხდება მომდევნო წლებში:				
– საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება		2,359	-	-
– წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		884	(518)	(55)
წმინდა სხვა სრული ზარალი, რომელის რეკლასიფიკაცია არ ხდება მოგებაში ან ზარალში მომდევნო წლებში		**3,243**	**(518)**	**(55)**
წლის სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), წმინდა		**(59,576)**	**74,611**	**(47,104)**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		**668,858**	**373,332**	**430,626**

6-125 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	საქციო კაპიტალი	*დამატებით შეტანილი კაპიტალი*	*გამოსყიდული აქციები*	*სხვა რეზერვები*	*გაუნაწილებელი მოგება*	*სულ კაპიტალი*
2018 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**173,278**	**(9)**	**33,341**	**1,532,886**	**1,767,490**
წლის მოგება	-	-	-	-	477,730	477,730
წლის სხვა სრული ზარალი	-	-	-	(47,104)	-	(47,104)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**(47,104)**	**477,730**	**430,626**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	61,114	-	-	-	61,114
გამოსყიდული აქციების ყიდვა	-	(106)	(1)	-	-	(107)
ბანკის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(139,200)	(139,200)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(51,202)	-	-	-	(51,202)
2019 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**183,084**	**(10)**	**(13,763)**	**1,871,416**	**2,068,721**
წლის მოგება	-	-	-	-	298,721	298,721
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	74,611	-	74,611
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**74,611**	**298,721**	**373,332**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	54,200	-	-	-	54,200
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(21,057)	-	-	-	(21,057)
2020 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**216,227**	**(10)**	**60,848**	**2,170,137**	**2,475,196**
წლის მოგება	-	-	-	-	728,434	728,434
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(59,576)	-	(59,576)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**(59,576)**	**728,434**	**668,858**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	44,336	-	-	-	44,336
ბანკის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(70,390)	(70,390)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(80,330)	-	-	-	(80,330)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**180,233**	**(10)**	**1,272**	**2,828,181**	**3,037,670**

6-125 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2021	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,719,146	1,331,561	1,301,682
გადახდილი პროცენტი		(828,573)	(748,192)	(571,171)
მიღებული საკომისიო		353,626	266,640	240,515
გადახდილი საკომისიო		(181,609)	(124,895)	(118,902)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		121,315	83,638	89,028
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	9	80,274	42,562	31,897
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებული (გადახდილი) ფულადი სახსრები		61	1,601	(11,812)
სხვა მიღებული შემოსავალი		5,952	3,232	1,012
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(185,921)	(142,463)	(145,039)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(111,907)	(86,520)	(66,019)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		**972,364**	**627,164**	**751,191**
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა) კლება				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(14,846)	(138,730)	(203,247)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(2,751,914)	(1,294,377)	(2,001,413)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		(35,686)	8,858	27,918
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა (კლება)				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		1,007,357	(831,042)	831,010
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		27,095	(164,717)	(11,541)
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები		549,848	2,950,630	1,259,863
სხვა ვალდებულებები		33,962	(27,427)	22,057
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		**(211,820)**	**1,130,359**	**675,838**
მოგების გადახდილი გადასახადი		(1,770)	(15,302)	(26,125)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(213,590)**	**1,115,057**	**649,713**
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (შესყიდვა) გაყიდვა, წმინდა		(102,928)	(654,868)	135,718
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		119,153	69,741	43,894
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		(23)	390	5,163
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(79,411)	(91,849)	(90,326)
მიღებული დივიდენდები		401	632	211
საინვესტიციო საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(62,808)**	**(675,954)**	**94,660**
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული ფულადი ნაკადები				
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა		(28,825)	(120,549)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა		-	(440,410)	-
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან		-	-	268,160
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის დასაფარად ფულადი გადახდები		(25,068)	(8,691)	(5,959)
გადახდილი დივიდენდები		(70,222)	(33)	(138,926)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 26)		(80,330)	(21,057)	(51,202)
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა		-	-	(107)
არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილების შესყიდვა		-	(604)	(1,088)
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)		-	-	-
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(204,445)**	**(591,344)**	**70,878**
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(73,377)	46,775	9,016
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		51	56	(9)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		**(554,169)**	**(105,410)**	**824,258**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	**1,828,236**	**1,933,646**	**1,109,388**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	**1,274,067**	**1,828,236**	**1,933,646**

6-125 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში ბანკის 211 ფილიალი მოქმედებს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 211, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 272). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

აქციონერი	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*
სს „ბიჯეო ჯგუფი“	79.78%	79.78%	79.78%
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“	19.78%	19.78%	19.78%
სხვა*	0.44%	0.44%	0.44%
სულ	**100.00%**	**100.00%**	**100.00%**

** საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები*

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2021 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2021 წლის 4 მაისით დათარიღებული #6 ბრძანების მოთხოვნების შესაბამისად.

2022 წლის 14 აპრილს ბანკმა მოამზადა 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2021 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ხელმისაწვდომია ბანკის ოფიციალურ ვებგვერდზე (www.bankofgeorgia.ge).

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

ბანკს აღრიცხვის წარმოება და მარეგულირებელი ორგანოებისთვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ლარში მოეთხოვება. ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით; და
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო ბანკის ბიზნესსაქმიანობა, მიზნები და სტრატეგია, მთავარი რისკები და გაურკვევლობა, რაც ახლავს ამ მიზნების მიღწევას, და საქმიანობის შედეგები. დირექტორთა საბჭომ საფუძვლიანად შეაფასა ბანკის ფინანსური პროგნოზები, რაც მოიცავს მთელ რიგ სცენარებს საანგარიშგებო თარიღიდან 12-თვიანი პერიოდისთვის, სტრესგამძლეობის ანალიზის ჩატარებით, უკიდურესად პესიმისტური სცენარის ჩართვით და სტრესგამძლეობის უკუტესტირებით, რაც მოიცავდა შეფერხების იმ დონის შეფასებას, რომელმაც შეიძლება ბანკის მარცხი განაპირობოს. შეფასებამ მოიცვა ჯგუფის პროგნოზირებულ შედეგებზე, ლიკვიდურობის, დაფინანსებისა და კაპიტალის პოზიციებზე კოვიდ-19-ის პანდემიის და რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტის გავლენის შესაძლო შედეგების ანალიზი. ამაზე დაყრდნობით დირექტორთა საბჭო ადასტურებს, რომ აქვს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ბანკი ფლობს საკმარის რესურსს, რომ გააგრძელოს საოპერაციო საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი კომპანიები, მეკავშირე კომპანიები და კორპორატიული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ, მეკავშირე კომპანიებს და 10%-ზე მეტ კორპორატიულ წილებს:

	ხმის უფლების მქონე და წილობრივი მონაწილეობის წილი საწესდებო კაპიტალში			ინვესტიციები								
შვილობილი საწარმოები	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*რეგისტრაციის ქვეყანა*	*მისამართი*	*საქმიანობის სფერო*	*დაფუძნების თარიღი*	*შეძენის თარიღი*	*სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი*
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გაერთიანებული სამეფო	ლონდონი, ბრუკ სტრიტი 84, W1K 5EH	ინფორმაციის გაზიარება და საბაზრო კვლევა	17/8/2010	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ააიპ „ფონდი სიცოცხლის ხე“ (ყოფილი ააიპ „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი“)	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0105, პეკინის ქ. 3	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	–	არასამეწარმეო ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში (ა)	100.00%	100.00%	100.00%	6,886	6,886	6,282	უნგრეთი	1054 ბუდაპეშტი, თავისუფლების მოედანის #7, საბანკო ცენტრი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	–	წარმომადგენლობა
სს „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	Süleyman Seba Caddesi No:48 A Blok Daire 82 Akaretler Beşiktaş 34357 სტამბოლი	წარმომადგენლობა	25/12/2013	–	წარმომადგენლობა
შპს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	7 Menahem Begin, Ramat Gan 52681, ისრაელი	ინფორმაციის გაზიარება და საბაზრო კვლევა	9/2/2009	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი“	(ბ)	(ბ)	(ბ)	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0194, მიქაელ წინდის ქ.29	განათლება	15/10/2013	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი“	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კვიპროსი	არქ. მაკარიუ III 58, ირის თაუერი, მე-8 სართ., ოფისი 702; 1075, ნიკოზია	ინვესტიციების მართვა	12/5/2009	13/10/2009	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ სს "ბელარუსის ეროვნული ბანკი" (გ)"	99.98%	99.98%	99.98%	110,218	110,744	105,231	ბელარუსი	ნეზავისიმოსტი ავენიუ 87ა, მინსკი, 220012	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	სააქციო საზოგადოება
⇒ შპს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი“	99.90%	99.90%	99.90%	11	11	11	ბელარუსი	ნეზავისიმოსტი ავენიუ 87ა, მე-3 ოთახი, მინსკი, 220012	იჯარა	30/3/2006	3/6/2008	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს საიუბილეო კომპანია“	100.00%	100.00%	100.00%	22,414	22,414	22,414	საქართველო	თბილისი, ყაზბეგის ქ. 3-5	იჯარა	29/10/2001	31/12/2004	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ პრაიმ ლიზინგი	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	თბილისი, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი, ავ. წერეთლის გამზ. 114	იჯარა	27/1/2012	21/1/2015	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

	ხმის უფლების მქონე და წილობრივი მონაწილეობის წილი საწესდებო კაპიტალში			ინვესტიციები								
მეკავშირე საწარმოები	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*რეგისტრაციის ქვეყანა*	*მისამართი*	*საქმიანობის სფერო*	*დაფუძნების თარიღი*	*შეძენის თარიღი*	*სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი*
სს „კრედიტინფო“ (დ)	21.08%	21.08%	21.08%	8,918	13,099	12,949	საქართველო	საქართველო, თბილისი, თარხნიშვილის ქ. 2	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005	სააქციო საზოგადოება

	ხმის უფლების მქონე და წილობრივი მონაწილეობის წილი საწესდებო კაპიტალში			ინვესტიციები							
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, კორპორატიული აქციები	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*2021 წლის 31 დეკემბერი*	*2020 წლის 31 დეკემბერი*	*2019 წლის 31 დეკემბერი*	*რეგისტრაციის ქვეყანა*	*მისამართი*	*საქმიანობის სფერო*	*დაფუძნების თარიღი*	*შეძენის თარიღი*	*სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი*
სს „გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი“	16.67%	16.67%	16.67%	108	108	108	საქართველო	ხელნან-საბას ქ. 5/1, თბილისი, საქართველო	ელექტრონული გადახდის მომსახურება	22/07/2008	15/09/2008	სააქციო საზოგადოება

(ა) ინვესტიცია სრულად იყო გაუფასურებული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2021 წლის 31 დეკემბრისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.
(ბ) 2019 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტში“.
(გ) წარმოდგენილი თანხა არის ჯამური ინვესტიცია, რომელიც პირდაპირ სს „საქართველოს ბანკმა“ და „Benderlock Investments Limited“-მა განახორციელეს 67,620 ლარისა და 42,598 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.
(დ) სს „კრედიტინფოს“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 1,152 ლარს, რომელიც გაიზარდა 5,320 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

**უკრაინაში რუსეთის აგრესიის შემდეგ, აშშ-მ, ევროკავშირმა და გაერთიანებულმა სამეფომ სანქციები დააწესეს, რომლებიც ბელარუსსაც შეეხო. ბელარუსთან დაკავშირებული სანქციები მოიცავდა რამდენიმე წამყვან ბანკს ბელარუსში, რომლებზეც გავრცელდა ან სექტორული სანქციები, ან აქტივების გაყინვა და ტრანზაქციების აკრძალვა. ზოგიერთი ბელარუსული ბანკი SWIFT-დანაც დაიბლოკა. ბელარუსზე დაწესებული სანქციების მასშტაბი იცვლება. სანქციებთან დაკავშირებული რისკის მიმართ ჯგუფის ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკის თანახმად, ბელარუსის ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ ბელარუსის ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობას დაახურვინა ყველა რელევანტური ურთიერთობა სანქცირებულ საწარმოებთან მოქმედი საერთაშორისო და ადგილობრივი კანონების თანახმად.*

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

შვილობილ კომპანიებთან შერწყმა და გუდვილი

ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება. საბაზისო აქტივების სანაცვლოდ წილების დათმობა, არსებითად, იმას ნიშნავს, რომ მშობელი კომპანიის თვალში თავისი ინვესტიცია იცვლება „პირდაპირი სააქციო წილიდან“ „გაცხადებულ შედეგებად და წმინდა აქტივებად“. შესაბამისად, ოფიციალური შერწყმის თარიღისთვის, გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები იქცევა მშობელი კომპანიის ამ აქტივების თვითღირებულებად. შეძენილი აქტივების (მათ შორის ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე საწარმოებში ან ერთობლივ საწარმოებში, რომლებსაც ფლობს შერწყმაში მონაწილე შვილობილი კომპანია) და ნაკისრი ვალდებულებების აღიარება ხდება საბალანსო ღირებულებით გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ოფიციალური შერწყმის თარიღის მდგომარეობით. ეს მოიცავს შეძენის მომენტში სამართლიანი ღირებულების შეფასების შედეგად წარმოშობილ ყოველგვარ გუდვილს, არამატერიალურ აქტივებს ან კორექტირებებს, რომლებიც აღიარებული იყო შვილობილი კომპანიის თავდაპირველი შეძენისას, გამოკლებული შემდგომი ამორტიზაცია, ცვეთა, გაუფასურების ზარალი (კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე).

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ბანკის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ბანკის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ბანკი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო სუბიექტებთან ოპერაციებით შეძენილი კომპანიების ჩათვლით, ფასდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შემცირებული შესყიდვის ღირებულებით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ბანკი ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ბანკის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ბანკის წილი აისახება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ბანკის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ბანკი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ბანკსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ბანკის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია ხდება მეკავშირე კომპანია, ინვესტიცია გადაფასდება სამართლიან ღირებულებამდე და მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ბანკი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ბანკი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის მდგენელი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ბანკი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

- *ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები*

ბანკი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

<u>ბიზნესმოდელი</u>

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესოდ ასახავს, როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს); და
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაჰენტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

- *ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)*

<u>მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)</u>

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ბანკი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

- *სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*

ბანკი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

- *წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი*

თავდაპირველი აღიარებისას ბანკს შეუძლია თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებენ ბასს 32-ით *„ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“* მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ასეთ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში არასოდეს გადაიტანება. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა“ და არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

- *წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*

ბანკი სხვადასხვა კონტრაჰენტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ბანკი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ბანკი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ბანკის რისკის მართვის ამოცანა.

- *ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები*

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

- *არაფინანსური გარანტიები*

ბანკი აფორმებს არაფინანსურ საგარანტიო ხელშეკრულებებს, რომლებითაც მას მოეთხოვება გარანტიის მფლობელის კომპენსირება, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. არაფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას, რომელიც ამორტიზებულია ხელშეკრულების ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული არაფინანსური გარანტიისთვის ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს არსებული ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო შეფასებას. ეს შეფასება ითვალისწინებს იმის ალბათობას, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს, ასევე არსებულ უზრუნველყოფის საგანს გარანტიის ხელშეკრულებების თანახმად და აღიარდება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როგორც სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ვალდებულების შესრულების გარანტიის რეზერვი.

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებად.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები ვალდებულებების სახით მაშინ კლასიფიცირდება, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ბანკს წარმოეშობა ვალდებულება, გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებად მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ბანკს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აისახება საპროცენტო ხარჯში.

თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ბანკი აფასებს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს იჯარას, თუ იგი გულისხმობს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული აქტივის გაკონტროლების ან გამოყენების უფლებას ანაზღაურების სანაცვლოდ. ბანკი იჯარის დაწყების თარიღად მიიჩნევს იმ დღეს, როდესაც მეიჯარე საბაზისო აქტივს გამოყენებისთვის გადასცემს ბანკს. თუ საიჯარო ხელშეკრულება იჯარის რამდენიმე კომპონენტს შეიცავს, ბანკი ხელშეკრულებაში ანაზღაურებას შეუსაბამებს იჯარის თითოეულ კომპონენტს ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე და მათ ცალ-ცალკე აღრიცხავს.

ბანკის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრებისა და ბანკომატების სივრცეების იჯარას. შეუქცევად იჯარას ათ წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადასახდელები, უმეტეს შემთხვევაში, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

- *აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება*

ბანკი იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღით ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან სავარაუდო დემონტაჟის ხარჯები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამის შემდეგ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებაზე იყენებს თვითღირებულების მოდელს, იმ აქტივების გარდა, რომლებიც აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებას. ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება გადაფასების მოდელი.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღგ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ბანკის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა) (გაგრძელება)

- *აღიარებიდან გამონაკლისები*

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ბანკი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადასახდელებს აღიარებს, როგორც ხარჯს და იჯარის ვადას წრფივი მეთოდით არიცხავს.

- *საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია*

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ბანკი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში.

ბანკი იჯარის მოდიფიკაციას ასახავს, როგორც განცალკევებულ იჯარას, თუ არსებობს ორივე შემდეგი პირობა:

- მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო იმის გამო, რომ იჯარას ემატება ერთი ან რამდენიმე საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლება; და
- იჯარის ანაზღაურება იზრდება ისეთი ოდენობით, რომელიც თანაზომადია იჯარის გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი განცალკევებული ხელშეკრულების ფასისა და ასევე კონკრეტული ხელშეკრულების გარემოებების ამსახველი, ამ განცალკევებული ფასის ნებისმიერი შესაბამისი კორექტირების გათვალისწინებით.

იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, ბანკი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას შემდეგნაირად:

- ამცირებს აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებას იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო. ბანკი მოგებაში ან ზარალში აღიარებს ნებისმიერ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიან შეწყვეტასთან; ან
- შესაბამისად აკორექტირებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ყველა სხვა მოდიფიკაციის გათვალისწინებით.

ბანკი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ბანკი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

- *ფინანსური იჯარა*

იჯარა, რომელიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ბანკი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა) (გაგრძელება)

ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

- *საოპერაციო იჯარა*

ბანკი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება. იჯარის აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც 2019 წლის 1 იანვრამდე იყო ძალაში, წარმოდგენილია წინა წლის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა

ბანკი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“. ფასს (IFRS) 9-ის მიხედვით, წილობრივი ინსტრუმენტები არ ექვემდებარება გაუფასურებას.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ბანკი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ბანკი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

- 1-ლი სტადია: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მე-2 სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ან (ბ) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ დათმო აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. მონაწილეობის გაგრძელება, რომელიც იძენს გარანტიის ფორმას გადაცემულ აქტივზე, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ ანაზღაურების მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შეიძლება ბანკს მოეთხოვოს.

როდესაც გადაცემულ აქტივში მონაწილეობის შენარჩუნება იღებს გაყიდული და/ან შესყიდული ოფციონის ფორმას (ფულით განსაზღვრული ოფციონის ან მსგავსი ანარიცხის ჩათვლით), ბანკის მონაწილეობა მოიცავს გადაცემული აქტივის თანხას, რომელიც ბანკს შეუძლია განმეორებით შეიძინოს, გარდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ აქტივზე შემენილი ფუთ-ოფციონისა (ფულით განსაზღვრული ოფციონის ან მსგავსი ანარიცხის ჩათვლით), როდესაც ბანკის ხანგრძლივი ჩართულების ფარგლები იზღუდება გადაცემული აქტივის სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ბანკი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ბანკი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ბანკი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურიზაციის შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

ბანკი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაჰენტის ცვლილება;
- თუ მოდიფიკაცია იმგვარია, რომ ინსტრუმენტი აღარ დააკმაყოფილებდა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების კრიტერიუმს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა(გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია (გაგრძელება)

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურიზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ბანკი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ბანკი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ბანკი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ბანკი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ბანკი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით. ზემოაღნიშნულ წესებზე გავრცელდა გარკვეული მოდელირებული შედეგის ზრდა კოვიდ-19-ის გამო 2020 წელს სასესხო ხელშეკრულებების მასობრივი რესტრუქტურიზაციის შედეგად. დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა მიღებად ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა მიღებადი ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ბანკს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ბანკი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.
გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი ითვლება შეწყვეტილ ოპერაციად მაშინ, თუ ის არის სამეურნეო სუბიექტის კომპონენტი, რომელიც ან გასხვისებულია, ან კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად არსებული, და:

- წარმოადგენს საქმიანობის ცალკე აღებულ ძირითად მიმართულებას ან საქმიანობის გეოგრაფიულ არეალს
- არის საქმიანობის ცალკე აღებული ძირითადი მიმართულების ან გეოგრაფიული არეალის საქმიანობის გასხვისების ერთიანი კოორდინირებული გეგმის ნაწილი ან
- არის შვილობილი კომპანია, რომელიც შეძენილია მხოლოდ და მხოლოდ გადაყიდვის მიზნით.

შეწყვეტილი ოპერაციები არ აისახება უწყვეტი საქმიანობის შედეგებში და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება როგორც შეწყვეტილი ოპერაციებიდან წმინდა მოგების ან ზარალის ერთიანი თანხა. შეწყვეტილი ოპერაციების საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებისთვის მიკუთვნებადი წმინდა ფულადი ნაკადები ცალკეა წარმოდგენილი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს შესაბამის ტერიტორიებზე მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ფინანსური გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადები (გაგრძელება)

გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ბანკი ხელახლა აფასებს განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ეჭვქვეშ დააყენებენ. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯების საუკეთესო შეფასების ოდენობით.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ბანკი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. რაც შეეხება გარკვეულ საინვესტიციო ქონებას, რომლის გამოსყიდვის ოფციონი გადაცემულია წინა მფლობელებისთვის, ასეთი ქონების სამართლიანი ღირებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის განისაზღვრა გამოსყიდვის ღირებულებით.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში. თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიკაცია ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება გახდება საინვესტიციო ქონება, სხვაობა, რომელიც წარმოშობა გადაცემის თარიღისთვის მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება, როგორც გადაფასება ბასს 16-ის თანახმად.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	2-7

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

არამატერიალური აქტივები

ბანკის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. კვლევასა და პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწევისთანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ბანკის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ბანკისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების მთლიანი ხარჯი, რომელიც აღიარებულია ყოველ ანგარიშგების თარიღით უფლების გადაცემის თარიღამდე, ასახავს უფლებამოსილების ვადის დინებას და ბანკის შეფასებით წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობას, რომლებზე უფლებების გადაცემაც საბოლოოდ მოხდება. მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიცემა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ აქციების გადაცემა, წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით, გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი აქციების გადაცემა ჩაანაცვლებს გაუქმებულს და გადაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული გადაცემა, გაუქმებული და ახალი გადაცემა აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი გადაცემის მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსავლებიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულება არის შესაძლო ვალდებულება, რომელიც განპირობებულია წარსულში მომხდარი მოვლენებით და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ ერთი ან მეტი განუსაზღვრელი მომავალი მოვლენების მოხდენით ან არმოხდენით, რომლებსაც საწარმო სრულად ვერ აკონტროლებს, ან მიმდინარე ვალდებულება, სადაც ეკონომიკური რესურსების გადინება ან არ არის მოსალოდნელი ან სარწმუნოდ ვერ ფასდება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტიანი ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას.

კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ბანკი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილ საპროცენტო შემოსავალს ცალკე წარმოადგენს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტებიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ბანკი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამებიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ბანკი მოქმედებს, როგორც პრინციპალი. ბანკი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ბანკი მოქმედებს, როგორც აგენტი). ბანკი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება დროის გარკვეულ მომენტში ხდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორიცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ბანკის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის შემოსავალიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

შემოსავალი დივიდენდის სახით

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ბანკი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ბანკი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ბანკის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ბანკის წარსადგენი ვალუტაა. ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	*ლარი აშშ დოლართან მიმართებით*	*ლარი ევროსთან მიმართებით*	*ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით*
2021 წლის 31 დეკემბერი	4.1737	3.0976	3.504	1.2101
2020 წლის 31 დეკემბერი	4.4529	3.2766	4.0233	1.2647
2019 წლის 31 დეკემბერი	3.7593	2.8677	3.2095	1.3639

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2021 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები

საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება – მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში. ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში

გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ქცევის ორგანომ 2021 წლის 5 მარტს გამოაცხადა, რომ მთავარი ლიბორის სავალუტო საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, ევრო ლიბორის ჩათვლით, შეწყდებოდა 2021 წლის ბოლოსთვის, ხოლო უფრო ფართოდ გამოყენებული აშშ დოლარი ლიბორის გამოქვეყნება გაგრძელდებოდა 2023 წლის 30 ივნისამდე. ამის შედეგად ბანკის გარდამავალი პროგრამა შეეცადა თითქმის ურისკო განაკვეთების და ალტერნატიული განაკვეთის პროდუქტების შექმნას და ამჟამად კონცენტრირებულია კლიენტების აქტიურად გადაყვანით იმ ხელშეკრულებებიდან, რომლებიც შეიცავს 2021 წლის ბოლოსთვის გასაუქმებელ ბანკთაშორის შეთავაზების ინდექსებს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

2021 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები (გაგრძელება)

2020 წლის აგვისტოში ბასსს-მა გამოუშვა საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება - *მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში. ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში (ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების (IBOR) შესწორების მეორე ფაზა), ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების უპროცენტო განაკვეთებით ჩანაცვლებით გამოწვეული მუდალტრული პრობლემების გადასაჭრელად.* ცვლილებებმა დააწესა გამარტივებული მიდგომა შესწორებით მოთხოვნილი მოდიფიკაციებისთვის (მოდიფიკაციები, რომლებიც საჭიროა უშუალოდ ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსის შესწორების შედეგად და ხორციელდება ეკონომიკურად ეკვივალენტურ საფუძველზე). ეს მოდიფიკაციები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განახლებით. ყველა დანარჩენი მოდიფიკაცია აღირიცხება არსებული ფასს-ის მოთხოვნების გამოყენებით. ცვლილებები ძალაშია 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებიდან გადასვლის პროგრამას ასპონსორებს საქართველოს ბანკის ფინანსური დირექტორი და ჰყავს უფრო წარმომადგენელი თითოეული განყოფილებიდან, რეგიონიდან და ინფრასტრუქტურული ფუნქციიდან. პროგრამა კონცენტრირებულია სხვადასხვა საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის მიმართ რისკის მოცულობის განსაზღვრასა და რაოდენობრივად გამოხატვაზე, არსებული ხელშეკრულებების გადახედვაზე, რომლებიც შეიცავს ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებს და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ დებულებები საკმარისია უმტკივნეულო გადასვლისთვის. ყველა ახალი ხელშეკრულება ახლდება, რომ ჩასანაცვლებელი განაკვეთების შესახებ დებულებები უფრო ეფექტური იყოს, რათა მოგვიანებით გადასვლის პროცესს შეუწყოს ხელი. მართალია, საოპერაციო რისკები შეიძლება გაიზარდოს, ხელშეკრულებების განახლებისა და ხელახალი რეგისტრაციის მართვა მოხდება ერთიანი გადასვლის პროცესის მეშვეობით, თუ ხელშეკრულებების უმრავლესობა შეიცავს დებულებებს ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ. მეტი ყურადღება ექცევა იმ კლიენტების ჩართავს, რომლებსაც არ აქვთ სასესხო ხელშეკრულებებში დებულებები ჩასანაცვლებელი განაკვეთების შესახებ ან არიან ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები.

გარდა ამის, ყველა მსხვილ სასესხო ხელშეკრულებაში ახლდება ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ დებულება ან ინერგება პროცესი, რომელიც ემსახურება უმტკივნეულო გადასვლას. საქართველოს ბანკი აგრძელებს საქართველოს საბანკო ასოციაციის მესვეურობით შექმნილი სამუშაო ჯგუფებში მონაწილეობას, რომლებიც განიხილავენ ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების საორიენტაციო განაკვეთებიდან არჩეულ ჩასანაცვლებელ განაკვეთებზე უმტკივნეულო გადასვლის მექანიზმებს.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსის შესწორება გავლენას ახდენს:

იმ საორიენტაციო განაკვეთების შემთხვევაში, რომლებიც 2021 წელს უქმდება, ბანკმა ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების შემცველი ყველა სიცოცხლისუნარიანი არსებული ხელშეკრულება გადაიყვანა ჩასანაცვლებელ განაკვეთებზე, რაც ძალაში შედის 2022 წლიდან. ამის შედეგად ევრო ლიბორი ჩანაცვლდა ევრიბორით ეკონომიკურად ეკვივალენტურ საფუძველზე.

ვინაიდან აშშ დოლარი ლიბორი აგრძელებს არსებობას ფართოდ გამოყენებული დოკუმენტებისთვის 2023 წლის ივნისამდე, ბანკი აპირებს აშშ ლიბორის ჩანაცვლებას უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთით და კორექტირებების შეტანას არსებულ სესხებში 2023 წლის ივნისის შემდეგ. ამასობაში 2022 წელს და მის შემდგომ გამოშვებულ ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტებში შევა უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთი და არა ლიბორი.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

2021 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ხელშეკრულებების შეჯამება, რომლებიც ჩაშლილია მნიშვნელოვანი საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლებიც ჯერ არ გადასულა ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთზე:

	ვალუტა	ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფინანსური აქტივები		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	აშშ დოლარი	3,317,071
	ევრო	2,711,457
ფინანსური ვალდებულებები		
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	აშშ დოლარი	989,215

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკს მნიშვნელოვანი რისკის მოცულობა აქვს ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების მიმართ, ძირითადად, ფინანსური ინსტრუმენტების სახით, როგორც მოსალოდნელია, ახალ ინდექსებზე გადასვლასთან დაკავშირებულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

„კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ - ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში.

2021 წლის მარტში საბჭომ შეცვალა ფასს 16-ის გამარტივებული მიდგომის პირობები, რომელიც მოიჯარეებს ათავისუფლებს იჯარის მოდიფიკაციების შესახებ ფასს 16-ის მითითების გამოყენებას უშუალოდ კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულ საიჯარო დათმობებზე. მოიჯარეს, გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ არ შეაფასოს არის თუ არა მეიჯარისგან კოვიდ-19-თან დაკავშირებით საიჯარო ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. მოიჯარე, რომელიც ამ არჩევანს აკეთებს, ყოველგვარ ცვლილებას საიჯარო გადასახადში, რომელიც გამოწვეულია კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობით, ბუღალტრულად აღრიცხავს ისევე, როგორც აღრიცხავდა ცვლილებას ფასს 16-ის მიხედვით, ცვლილება იჯარის მოდიფიკაცია რომ არ ყოფილიყო. ამ ცვლილების შედეგად, გამარტივებული მიდგომა ამჟამად ეხება იმ საიჯარო დათმობებს, რომელთა შემთხვევაშიც საიჯარო გადასახადის ნებისმიერი შემცირება მოქმედებს იმ გადახდებზე, რომლებიც უნდა შესრულებულიყო 2022 წლის 30 ივნისს ან უფრო ადრე, იმ პირობით, თუ დაკმაყოფილებულია გამარტივებული მიდგომის გამოყენების ყველა სხვა პირობა. ეს ცვლილება ძალაში შედის 2021 წლის 1 აპრილს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ამ ცვლილებას არანაირი გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ბანკის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“
2020 წლის იანვარსა და 2020 წლის ივლისში ბასსს-მ გამოუშვა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად.“ ისინი განმარტავს, რომ ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად უნდა ეყრდნობოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებულ უფლებებს. ცვლილებები ასევე განმარტავს, რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის მოლოდინები, გამოიყენებს თუ არა საწარმო თავის უფლებას გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა და რომ დაფარვა გულისხმობს კონტრაჰენტისთვის ფულადი სახსრების, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების გადაცემას. ცვლილებები ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ბანკი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“
2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“. მასში მოცემულია სააღრიცხვო მოთხოვნები სახელშეკრულებო უფლება-მოვალეობებისთვის, რომლებიც წარმოიშობა გაცემული სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან და ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებიდან. ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან. ბანკი აფასებს სტანდარტს, მაგრამ არ მოელის, რომ მას არსებითი გავლენა ექნება თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვიწრო მასშტაბის ცვლილებები

ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“. 2020 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესწორება, რათა განემარტა რომელ დანახარჯებს ითვალისწინებს საწარმო იმის შეფასებისას, არის თუ არა ხელშეკრულება წამგებიანი. ცვლილებები აზუსტებს, რომ „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ მოიცავს „დანახარჯებს, რომლები პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებას“. დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებას, შეიძლება იყოს ან ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდი დანახარჯები ან სხვა დანახარჯების განაწილება, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებების შესრულებას. ცვლილებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ეს ცვლილებები არ იქონიებს არსებით გავლენას ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ცვლილებები ბასს 8-ში. 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.
ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.
ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება – ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში. 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.
ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც.
ბანკი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ფასს 3-ში „საწარმოთა გაერთიანება“ განაახლებს მითითებას ფასს 3-ში ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე ისე, რომ არ ცვლის საწარმოთა გაერთიანების სააღრიცხვო მოთხოვნებს.

ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში „ძირითადი საშუალებები“ კომპანიას უკრძალავს, გამოქვითოს ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებიდან იმ ერთეულების გაყიდვიდან მიღებული თანხები, რომლებიც იქმნება მანამ, სანამ კომპანია ამზადებს აქტივს მიზნობრივი გამოყენებისთვის. ამის ნაცვლად, კომპანია მსგავსი გაყიდვებიდან ამონაგებ თანხებს და შესაბამის დანახარჯებს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მოლოდინით, ზემოაღნიშნული ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები

ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის შესწორება. ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებელსა და კრედიტორს შორის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადეს ან მიიღეს. საწარმო ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ბანკი აღნიშნულ ცვლილებას გამოიყენებს ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური პერიოდის დასაწყისიდან, რომლის განმავლობაშიც იგი პირველად იყენებს ცვლილებას და არ მოელის, რომ ეს არსებით გავლენას მოახდენს მის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ბანკი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ბოლო შეფასება 2020 წელს ჩატარდა. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. ბანკის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის

ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას ხელმძღვანელობის ცოდნაზე და გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. ბანკი აგრძელებს არარსებულ მეთოდოლოგიაში მთელი რიგი მოდელირებული შედეგის ზრდის გამოყენებას, რათა ასახოს კოვიდ-19-ის პანდემიის გავლენა. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.
დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა)

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა) (გაგრძელება)

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორატიული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. იმ შემთხვევაში, თუ 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში დეფოლტის სტატუსი არ არის მინიჭებული, იგი გადადის პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი ინსტრუმენტის შექმნის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ბანკმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმი სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორატიული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

ხელმძღვანელობის მიერ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მოდელირებული შედეგის ზრდა

იმის შესაფასებლად, კოვიდ-19-ის გამო გადახდისგან დროებით გათავისუფლების ინიციატივის შედეგად სესხის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ბანკმა გააგრძელა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმის გამოყენება სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ხელმძღვანელობას კვლავაც მიაჩნია, რომ არსებული მეთოდოლოგიით მოდელირებული შედეგის ზრდა ისევ აქტუალურია, რადგან კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რესტრუქტურიზაციებიდან საკმარისი დრო არ არის გასული რისკის ყველა ფაქტორის ადეკვატურად შესაფასებლად. ცვლილებების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაცია ქვემოთ არის მოცემული.

საცალო და მიკრო პორტფელი:

მეორე ან მესამე სტადიებზე გადატანა მოხდა სესხის მომსახურების კოეფიციენტების ან სხვა ხელმისაწვდომი ინფორმაციის, ვადაგადაცილებული დღეების, დაშვებული საშეღავათო პერიოდისა და სხვა შესაბამისი პარამეტრების ანალიზის საფუძველზე. თუ მსესხებელმა განახორციელა მინიმუმ სამი თანმიმდევრული გადახდა საშეღავათო პერიოდის შემდეგ, სესხი არ გადაიტანებოდა მესამე სტადიაზე და რჩებოდა იმავე სტადიაზე, თუკი სტადიაზე გადატანის სხვა წესები არ მოქმედებდა.

გარდა ამისა, იმ მსესხებლების შემთხვევაში, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაზრდილად მიიჩნეოდა, 100%-იანი დეფოლტის ალბათობა ენიჭებოდა პესიმისტურ სცენარში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლებოდა, როგორც სცენარის შედეგების საშუალო შეწონილი.

კომერციული და მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელი:

სესხის გაცემიდან საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დასადგენად ბანკმა ინდივიდუალური მიდგომა გამოიყენა. სესხი მეორე სტადიაზე გადავიდა მხოლოდ მაშინ, როდესაც მსესხებლის ფინანსური სიძნელეების ობიექტური მტკიცებულება მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა სესხის გაცემის დღიდან

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება:

ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის მიერ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მოდელირებული შედეგის ზრდა (გაგრძელება)

მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს.

რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორატიული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ლი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიებისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ბანკი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ბანკი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით. ზემოაღნიშნული მეთოდით დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი მოსალოდნელი დავალიანება გამოითვლება მოსალოდნელი უტილიზაციის განაკვეთის გამოყენებით და რეალურად ათვისებული თანხების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (გაგრძელება)

ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ბანკი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

ხელმძღვანელობის მიერ დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელირებული შედეგის ზრდა

მოსალოდნელი ზარალის განსაზღვრისას კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული განუსაზღვრელობის ასახვის მიზნით ბანკმა კიდევ 20%-ით შეამცირა დავალიანების ამოღების და დეფოლტის აღმოფხვრის განაკვეთები.

მოდელირების შემდგომი კორექტირებები

ბანკის გაუფასურების მოდელის ან შემავალი მონაცემების შეზღუდული ხასიათი შეიძლება გამოვლინდეს მოდელების შედეგების მუდმივი შეფასებითა და დასაბუთებით. თუ ხელმძღვანელობა გადაწყვეტს, რომ გაუფასურების მოდელები საკმარისად არ ასახავს ყველა არსებით რისკს, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში შევა შესაბამისი კორექტირებები. პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო ეკონომიკის გაურკვეველი პერსპექტივის ასახვის მიზნით, 30,202 ლარის მოდელირების შემდგომი კორექტირებები განხორციელდა.

	2021 წლის 31 დეკემბერი			
	მოდელირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	***მოდელირების შემდგომი კორექტირებები და მოდელირებული შედეგის ზრდა***	***სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი***	***კორექტირებები, როგორც მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის %***
კომერციული სესხები	140,659	3,090	143,749	2.1%
იპოთეკური სესხები	28,054	4,970	33,024	15.0%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	60,565	5,786	66,351	8.7%
სამომხმარებლო სესხები	118,842	16,291	135,133	12.1%
სალომბარდო სესხები	2,009	65	2,074	3.1%
სულ	**350,129**	**30,202**	**380,331**	**7.9%**

	2020 წლის 31 დეკემბერი			
	მოდელირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	***მოდელირების შემდგომი კორექტირებები და მოდელირებული შედეგის ზრდა***	***სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი***	***კორექტირებები, როგორც მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის %***
კომერციული სესხები	151,743	3,572	155,315	2.3%
იპოთეკური სესხები	21,764	26,788	48,552	55.2%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	67,128	26,702	93,830	28.5%
სამომხმარებლო სესხები	85,824	26,987	112,811	23.9%
სალომბარდო სესხები	173	54	227	23.8%
სულ	**326,632**	**84,103**	**410,735**	**20.5%**

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ბანკის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

საპროგნოზო ინფორმაციის ბანკის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ასახვისას ბანკი ეყრდნობა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან („სებ“) მიღებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ბანკი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები, როგორც წესი, ყოველ ექვს თვეში ერთხელ ახლდება.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ბანკის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

საქართველო

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბერი			მინიჭებული წონა	2020 წლის 31 დეკემბერი			მინიჭებული წონა	2019 წლის 31 დეკემბერი		
			2021	2022	2023		2020	2021	2022		2019	2020	2021
მშპ-ის პროცენტული ზრდა													
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.00%	4.50%	25%	-3.00%	6.00%	5.00%	25%	5.50%	6.00%	5.00%
	საბაზისო	50%	5.00%	4.00%	4.50%	50%	-4.00%	4.50%	5.00%	50%	4.50%	5.00%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	4.00%	5.00%	25%	-9.00%	2.50%	4.00%	25%	2.50%	3.50%	4.50%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი													
	ოპტიმისტური	25%	4.00%	2.00%	2.00%	25%	5.00%	5.00%	0.00%	25%	5.00%	5.00%	0.00%
	საბაზისო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-10.00%	2.00%	3.00%	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%
სფი ინფლაციის ტემპი %													
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	3.00%	3.00%	25%	5.50%	4.00%	3.00%	25%	4.50%	3.50%	3.00%
	საბაზისო	50%	7.00%	2.50%	3.00%	50%	4.50%	1.50%	2.50%	50%	4.50%	2.50%	3.00%
	პესიმისტური	25%	8.00%	4.00%	3.00%	25%	7.00%	2.00%	2.50%	25%	7.00%	5.00%	3.00%

ზემოთ მოყვანილი ინფორმაცია ეყრდნობა სებ-ის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს 2020 წლის მაისის მდგომარეობით.

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძნობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ

	2021 წლის 31 დეკემბერი				
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი*	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით*		
			ოპტიმისტური	*საბაზისო*	*პესიმისტური*
კომერციული სესხები	143,749	2.84%	2.83%	2.84%	2.86%
იპოთეკური სესხები	33,024	0.83%	0.81%	0.82%	0.86%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	66,351	1.85%	1.79%	1.81%	1.98%
სამომხმარებლო სესხები	135,133	4.75%	4.66%	4.73%	4.88%
სალომბარდო სესხები	2,074	1.25%	1.25%	1.25%	1.26%

	2020 წლის 31 დეკემბერი				
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი*	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით*		
			ოპტიმისტური	*საბაზისო*	*პესიმისტური*
კომერციული სესხები	155,315	3.39%	3.36%	3.38%	3.43%
იპოთეკური სესხები	48,552	1.30%	1.07%	1.07%	1.97%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	93,830	3.00%	2.65%	2.69%	3.97%
სამომხმარებლო სესხები	112,811	5.52%	5.12%	5.16%	6.62%
სალომბარდო სესხები	227	0.22%	0.21%	0.21%	0.23%

	2019 წლის 31 დეკემბერი				
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი*	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით*		
			ოპტიმისტური	*საბაზისო*	*პესიმისტური*
კომერციული სესხები	78,410	2.15%	2.14%	2.15%	2.17%
იპოთეკური სესხები	9,012	0.30%	0.29%	0.30%	0.30%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	37,944	1.50%	1.48%	1.49%	1.54%
სამომხმარებლო სესხები	72,187	3.71%	3.67%	3.70%	3.77%
სალომბარდო სესხები	253	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; ხოლო საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელებს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ჩამოწერა

ბანკი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორატიული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელებისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა.

იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და ჩამოიწერება 1,460-დღიანი ვადაგადაცილების შემდეგ. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტიული ტესტირება

ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ბანკი ატარებს რეტროსპექტიული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ბანკი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ბანკს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტიული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტიული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

ბანკი ახდენს შემოსავლის დეზაგრეგირებას მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ბანკს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები შემოსავლებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვევლობაზე.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში შესული სტრუქტურული ცვლილებების შემდეგ 2021 წელს დაგროვილი ქონების მართვის ბიზნესი კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო საქმიანობიდან რეკლასიფიცირდა საცალო საბანკო სეგმენტად. შესადარისი პერიოდები შესაბამისად გადაანგარიშდა.

2020 წელს ბანკმა ჰოლდინგური კომპანიის საოპერაციო შედეგები შესაბამის სეგმენტებზე გადაანაწილა, შედარებადი პერიოდები არ იყო გადაანგარიშებული, ვინაიდან ცვლილება არ იყო არსებითი და ინფორმაცია ჯერ კიდევ შედარებადია.

მართვის მიზნებისათვის ბანკი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მზარდ საცალო, მასობრივ საცალო და მასობრივ შეძლებულ სეგმენტებზე, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებთან და მიკრობიზნესებთან ერთად.

კორპორატიული საბანკო მომსახურება – ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორატიული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას;

ინვესტიციების მართვის ოპერაციები - ძირითადად გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შეძლებული კლიენტებისთვის;

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ბანკის საქმიანობა, ძირითადად, საქართველოშია კონცენტრირებული.

2021, 2020 და 2019 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაჰენტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული შემოსავალი არ შეადგენდა ბანკის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	309,035	565,210	16,451	890,696
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	40,966	139,973	1,651	182,590
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	38,973	54,497	3,387	96,857
წმინდა სხვა შემოსავალი	31,695	22,557	892	55,144
საოპერაციო შემოსავალი	**420,669**	**782,237**	**22,381**	**1,225,287**
საოპერაციო დანახარჯები	(66,703)	(339,548)	(12,597)	(418,848)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	(3,781)	-	(3,781)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯის განსაზღვრამდე	**353,966**	**438,908**	**9,784**	**802,658**
რისკის ხარჯი	68,635	(71,166)	(195)	(2,726)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**422,601**	**367,742**	**9,589**	**799,932**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(78)	-	-	(78)
დასაბეგრი მოგება	**422,523**	**367,742**	**9,589**	**799,854**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(37,728)	(32,836)	(856)	(71,420)
წლის მოგება	**384,795**	**334,906**	**8,733**	**728,434**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	7,384,821	14,725,809	66,633	22,177,263
სულ ვალდებულებები	6,081,775	13,011,387	46,431	19,139,593
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	2,864	43,343	1,160	47,367
არამატერიალური აქტივები	2,344	29,163	276	31,783
კაპიტალური დანახარჯები	**5,208**	**72,506**	**1,436**	**79,150**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(7,430)	(69,472)	(1,106)	(78,008)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	219,600	471,907	23,651	715,158
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	33,549	95,792	988	130,329
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	40,581	53,224	2,746	96,551
წმინდა სხვა შემოსავალი	18,353	20,651	1,310	40,314
საოპერაციო შემოსავალი	**312,083**	**641,574**	**28,695**	**982,352**
საოპერაციო დანახარჯები	(58,854)	(285,709)	(11,429)	(355,992)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	782	-	782
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯის განსაზღვრამდე	**253,229**	**356,647**	**17,266**	**627,142**
რისკის ხარჯი	(81,543)	(187,099)	(456)	(269,098)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**171,686**	**169,548**	**16,810**	**358,044**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(1,278)	(39,924)	(89)	(41,291)
დასაბეგრი მოგება	**170,408**	**129,624**	**16,721**	**316,753**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(11,430)	(5,192)	(1,410)	(18,032)
წლის მოგება	**158,978**	**124,432**	**15,311**	**298,721**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	7,371,914	13,325,710	52,434	20,750,058
სულ ვალდებულებები	6,244,815	11,990,802	39,245	18,274,862
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	4,038	58,301	1,610	63,949
არამატერიალური აქტივები	2,391	28,848	277	31,516
კაპიტალური დანახარჯები	**6,429**	**87,149**	**1,887**	**95,465**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(7,501)	(62,242)	(1,032)	(70,775)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	219,600	471,907	23,651	715,158
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	33,549	95,792	988	130,329
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	40,581	53,224	2,746	96,551
წმინდა სხვა შემოსავალი	18,353	20,651	1,310	40,314
საოპერაციო შემოსავალი	**312,083**	**641,574**	**28,695**	**982,352**
საოპერაციო დანახარჯები	(58,854)	(285,709)	(11,429)	(355,992)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	782	-	782
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯის განსაზღვრამდე	**253,229**	**356,647**	**17,266**	**627,142**
რისკის ხარჯი	(81,543)	(187,099)	(456)	(269,098)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**171,686**	**169,548**	**16,810**	**358,044**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(1,278)	(39,924)	(89)	(41,291)
დასაბეგრი მოგება	**170,408**	**129,624**	**16,721**	**316,753**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(11,430)	(5,192)	(1,410)	(18,032)
წლის მოგება	**158,978**	**124,432**	**15,311**	**298,721**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	7,371,914	13,325,710	52,434	20,750,058
სულ ვალდებულებები	6,244,815	11,990,802	39,245	18,274,862
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	4,038	58,301	1,610	63,949
არამატერიალური აქტივები	2,391	28,848	277	31,516
კაპიტალური დანახარჯები	**6,429**	**87,149**	**1,887**	**95,465**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(7,501)	(62,242)	(1,032)	(70,775)

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021	*2020*	*2019*
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	738,958	683,147	650,552
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	43,892	75,230	309,255
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	262,555	551,282	423,609
90-დღემდე ვადის მქონე ანაბრები საკრედიტო დაწესებულებები	228,685	518,648	550,357
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მთლიანი	**1,274,090**	**1,828,307**	**1,933,773**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(23)	(71)	(127)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	**1,274,067**	**1,828,236**	**1,933,646**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 409,875 ლარი (2020 წ.: 946,463 ლარი, 2019 წ.: 832,879 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტრაჰენტებად გამოდიან ბანკის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ბანკმა მიიღო 0.07%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2020 წ.: 0.21%-მდე, 2019 წ.: 2.20%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაჰენტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2021	*2020*	*2019*
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,892,514	1,986,931	1,570,265
ვადიანი ანაბრები 90 დღეზე მეტი ვადით	-	-	5
ღია ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული ანაბრები	155	-	-
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	-	-	30,414
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მთლიანი	**1,892,669**	**1,986,931**	**1,600,684**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(267)	(376)	(297)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	**1,892,402**	**1,986,555**	**1,600,387**

სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში წარმოდგენილია სებ-ში განთავსებული დეპოზიტებით. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ბანკმა სებ-ში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 0.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2020 წ.: 1.25%, 2019 წ.: 1.25%).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები არ მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ ანაბრებს (2020 წ.: ნული, 2019 წ.: ნული).

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2021	*2020*	*2019*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	2,488,817	2,415,676	1,676,739
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	5,350	3,337	2,711
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**2,494,167**	**2,419,013**	**1,679,450**

	2021	*2020*	*2019*
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	1,312,001	1,344,404	647,886
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	82,196	36,879	120,519
უცხოური სახაზინო ობლიგაციები	15,992	79,974	-
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	39,410	-	-
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	1,039,218	954,419	908,334
ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	**2,488,817**	**2,415,676**	**1,676,739**

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 490,592 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: 1,044,066 ლარი, 2019 წ.: 576,017 ლარი), საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრები უზრუნველყოფილი იყო 220,480 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: ნული ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი), ხოლო ჯგუფის საცავში სებ-ის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები უზრუნველყოფილი იყო 14,720 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: 8,188 ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი).*

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არ იყო უზრუნველყოფილი სახაზინო თამასუქებით (2020 წ.: ნული ლარი, 2019 წ.: 74,564 ლარი), ხოლო ბანკის საცავში სებ-ის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები უზრუნველყოფილი იყო ნული ლარის სახაზინო თამასუქებით (2020 წ.: 9,180 ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი).*

****სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო ნული ლარის კორპორატიული ობლიგაციებით (2020 წ.: 685,901 ლარი, 2019 წ.: 684,546 ლარი), ხოლო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრები უზრუნველყოფილი იყო 109,109 ლარის კორპორატიული ობლიგაციებით (2020 წ.: ნული ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი).*

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 521,394 ლარის ობლიგაციებს (2020 წ.: 312,144 ლარი, 2019 წ.: 309,351 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 203,351 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 211,250 ლარი, 2019 წ.: 208,948 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 163,593 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 162,949 ლარი, 2019 წ.: 156,494 ლარი), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 65,407 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 151,592 ლარი, 2019 წ.: 150,865 ლარი), და აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 61,609 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 61,350 ლარი, 2019 წ.: 58,863 ლარი).

უცხოური სახაზინო ობლიგაციები შედგება აშშ-ის სახაზინო თამასუქებისგან ნული ლარის ოდენობით (2020 წ.: 52,992 ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი) და ლიტვის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან 15,992 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 26,982 ლარი, 2019 წ.: ნული ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2021	*2020*	*2019*
კომერციული სესხები	5,055,370	4,584,832	3,649,795
იპოთეკური სესხები	3,978,301	3,745,679	3,051,970
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,591,514	3,128,671	2,526,253
სამომხმარებლო სესხები	2,842,592	2,045,258	1,943,440
სალომბარდო სესხები	165,417	103,384	85,539
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**15,633,194**	**13,607,824**	**11,256,997**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(380,331)	(410,735)	(197,806)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	**15,252,863**	**13,197,089**	**11,059,191**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**12,380**	**3,919**	**4,611**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,196)	(21)	(13)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**11,184**	**3,898**	**4,598**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**15,264,047**	**13,200,987**	**11,063,789**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 1,125,955 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2020 წ.: 692,052 ლარი, 2019 წ.: 577,246 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულის“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. უცხოური ვალუტის მოძრაობა უკავშირდება ბანკის მიერ უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებს. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხდარი ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია მოდელირების შემდგომი კორექტირებებით, დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნებელი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

2020 წელს, წინა წლებთან შედარებით, სესხების მნიშვნელოვანი გადატანები განხორციელდა მე-2 და მე-3 სტადიებზე. ეს, ძირითადად, გამოწვეული იყო კოვიდ-19-ის გავლენით ყველა სექტორში მოქმედი მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი მოდელირებული შედეგის ზრდით, რისი მიზანიც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის და დეფოლტის შემთხვევების განსაზღვრა იყო. მოდელირებული შედეგის ზრდის შესახებ უფრო დაწვრილებით მე-4 შენიშვნაშია ნახავთ.

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,987,104**	**379,475**	**209,877**	**8,376**	**4,584,832**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,176,652	27,538	3,202	10,032	4,217,424
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	227,725	(225,837)	(1,888)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(368,553)	386,042	(17,489)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,148)	(48,802)	58,950	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(28,338)	(2,048)	(124)	-	(30,510)
დაფარული აქტივები	(3,314,385)	(156,721)	(94,662)	(144)	(3,565,912)
ხელახალი სეგმენტაცია	109,367	35,325	2,164	-	146,856
მოდიფიკაციების გავლენა	255	276	152	(22)	661
ჩამოწერა	-	-	(2,454)	-	(2,454)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	46,698	69	46,767
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,621	4	5,625
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(328,323)	(26,883)	(9,438)	(380)	(365,024)
სხვა წმინდა ცვლილებები	15,284	(957)	2,699	79	17,105
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	179,814	9,566	189,380
კოლექტიურად შეფასებული	4,466,640	367,408	23,494	8,448	4,865,990
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**25,251**	**8,069**	**121,988**	**7**	**155,315**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	18,446	282	312	3,481	22,521
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	2,180	(2,178)	(2)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,834)	11,046	(8,212)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,769)	(374)	2,143	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(779)	(7,368)	10,153	-	2,006
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(138)	(74)	(70)	-	(282)
დაფარული აქტივები	(7,472)	(3,398)	(65,498)	(80)	(76,448)
ხელახალი სეგმენტაცია	192	298	-	-	490
მოდიფიკაციების გავლენა	1	1	12	(14)	-
ჩამოწერა	-	-	(2,454)	-	(2,454)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	46,698	69	46,767
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,621	4	5,625
საკურსო სხვაობები	(583)	(197)	(5,560)	10	(6,330)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(21,851)	(936)	19,877	(551)	(3,461)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**10,644**	**5,171**	**125,008**	**2,926**	**143,749**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	116,671	2,837	119,508
კოლექტიურად შეფასებული	10,644	5,171	8,337	89	24,241
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**10,644**	**5,171**	**125,008**	**2,926**	**143,749**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,237,683**	**313,914**	**168,233**	**25,849**	**3,745,679**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,548,505	238	103	13,615	1,562,461
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	428,357	(407,359)	(20,998)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(343,684)	587,107	(243,423)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(158,330)	(129,603)	287,933	-	-
დაფარული აქტივები	(970,242)	(94,049)	(73,137)	(9,287)	(1,146,715)
ხელახალი სეგმენტაცია	5,514	970	-	-	6,484
მოდიფიკაციების გავლენა	988	670	143	(283)	1,518
ჩამოწერა	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	993	205	1,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	245	17	262
საკურსო სხვაობები	(155,793)	(11,366)	(9,238)	(1,648)	(178,045)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(6,437)	(1,492)	(599)	300	(8,228)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	268	-	268
ინდივიდუალურად შეფასებული	3,586,561	259,030	104,237	28,205	3,978,033
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**8,606**	**11,404**	**25,231**	**3,311**	**48,552**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	29,064	3	4	887	29,958
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	15,744	(12,956)	(2,788)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(5,679)	46,602	(40,923)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(18,908)	(5,710)	24,618	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(5,556)	(37,911)	22,308	-	(21,159)
დაფარული აქტივები	(2,588)	(2,674)	(12,789)	(1,763)	(19,814)
ხელახალი სეგმენტაცია	21	1	-	-	22
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	438	(198)	240
ჩამოწერა	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	993	205	1,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	245	17	262
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(470)	101	(1,732)	(409)	(2,510)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(10,545)	4,943	7,184	1,004	2,586
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**9,689**	**3,803**	**17,039**	**2,493**	**33,024**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7	-	7
კოლექტიურად შეფასებული	9,689	3,803	17,032	2,493	33,017
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**9,689**	**3,803**	**17,039**	**2,493**	**33,024**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,530,678**	**429,473**	**165,049**	**3,471**	**3,128,671**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,236,874	12,901	1,105	7,599	3,258,479
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	382,620	(375,961)	(6,659)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(565,219)	668,824	(103,605)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(107,726)	(108,441)	216,167	-	-
დაფარული აქტივები	(1,941,589)	(275,120)	(92,357)	(4,718)	(2,313,784)
ხელახალი სეგმენტაცია	(247,911)	(40,492)	(2,790)	(5)	(291,198)
მოდიფიკაციების გავლენა	202	181	(4,344)	(11)	(3,972)
ჩამოწერა	-	-	(39,512)	(214)	(39,726)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	12,212	686	12,898
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	625	23	648
საკურსო სხვაობები	(172,922)	(26,554)	(9,349)	(271)	(209,096)
სხვა წმინდა ცვლილებები	44,088	(1,750)	6,181	73	48,592
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	14,690	-	14,690
კოლექტიურად შეფასებული	3,159,095	283,061	128,033	6,635	3,576,824
ნაშთი,2021 წლის 31 დეკემბერი	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**24,639**	**19,544**	**49,583**	**64**	**93,830**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	57,341	253	45	81	57,720
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	19,953	(18,442)	(1,511)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(14,127)	34,487	(20,360)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(13,858)	(6,789)	20,647	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(4,042)	(18,309)	26,774	-	4,423
დაფარული აქტივები	(15,917)	(7,047)	(25,802)	(968)	(49,734)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,280)	(476)	(182)	-	(1,938)
მოდიფიკაციების გავლენა	(1)	(7)	(2,140)	1	(2,147)
ჩამოწერა	-	-	(39,512)	(214)	(39,726)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	12,212	686	12,898
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	625	23	648
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(935)	(128)	(2,520)	(79)	(3,662)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(24,989)	2,691	15,807	530	(5,961)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,784**	**5,777**	**33,666**	**124**	**66,351**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	4,695	-	4,695
კოლექტიურად შეფასებული	26,784	5,777	28,971	124	61,656
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,784**	**5,777**	**33,666**	**124**	**66,351**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,743,361**	**193,767**	**99,615**	**8,515**	**2,045,258**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,734,807	6,999	1,718	19,540	2,763,064
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	269,978	(253,414)	(16,564)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(366,560)	488,626	(122,066)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(133,858)	(123,225)	257,083	-	-
დაფარული აქტივები	(1,820,217)	(100,163)	(64,661)	(4,297)	(1,989,338)
ხელახალი სეგმენტაცია	110,449	3,487	706	5	114,647
მოდიფიკაციების გავლენა	246	82	(9,482)	(46)	(9,200)
ჩამოწერა	-	-	(72,732)	(415)	(73,147)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	19,260	148	19,408
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	408	345	753
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(51,792)	(1,590)	(688)	(223)	(54,293)
სხვა წმინდა ცვლილებები	12,467	(218)	13,564	(373)	25,440
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**
კოლექტიურად შეფასებული	2,498,881	214,351	106,161	23,199	2,842,592
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**40,049**	**25,434**	**46,298**	**1,030**	**112,811**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	153,467	1,570	546	251	155,834
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	33,872	(26,177)	(7,695)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(26,668)	75,110	(48,442)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(57,606)	(20,110)	77,716	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(12,182)	(40,390)	53,653	-	1,081
დაფარული აქტივები	(47,239)	(11,218)	(35,780)	(1,449)	(95,686)
ხელახალი სეგმენტაცია	548	83	182	-	813
მოდიფიკაციების გავლენა	(2)	(1)	(5,036)	5	(5,034)
ჩამოწერა	-	-	(72,732)	(415)	(73,147)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	19,260	148	19,408
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	408	345	753
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(153)	(37)	(643)	(29)	(862)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(27,242)	15,068	30,399	925	19,150
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**56,844**	**19,332**	**58,146**	**811**	**135,133**
კოლექტიურად შეფასებული	56,844	19,332	58,146	811	135,133
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**56,844**	**19,332**	**58,146**	**811**	**135,133**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**97,775**	**3,879**	**1,730**	**-**	**103,384**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	170,198	1,117	219	-	171,534
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	10,556	(10,148)	(408)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(21,129)	23,266	(2,137)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,856)	(2,531)	6,387	-	-
დაფარული აქტივები	(123,964)	(6,222)	(3,071)	-	(133,257)
ხელახალი სეგმენტაცია	22,581	710	(80)	-	23,211
ჩამოწერა	-	-	(253)	-	(253)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3	-	3
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(1)	-	(1)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(18)	(6)	(3)	-	(27)
სხვა წმინდა ცვლილებები	644	51	128	-	823
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**
კოლექტიურად შეფასებული	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**39**	**16**	**172**	**-**	**227**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	497	138	-	-	635
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	34	(10)	(24)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	85	(85)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(2)	(4)	6	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(24)	-	-	-	(24)
დაფარული აქტივები	(177)	(27)	(24)	-	(228)
ხელახალი სეგმენტაცია	519	94	-	-	613
ჩამოწერა	-	-	(253)	-	(253)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3	-	3
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(1)	-	(1)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	936	(281)	447	-	1,102
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,822**	**11**	**241**	**-**	**2,074**
კოლექტიურად შეფასებული	1,822	11	241	-	2,074
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	**1,822**	**11**	**241**	**-**	**2,074**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,116,864	45,343	2,156	-	3,164,363
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	366,839	(366,839)	-	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(569,236)	615,396	(46,160)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(58,180)	(62,866)	121,046	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(30,363)	(10,340)	(52)	-	(40,755)
დაფარული აქტივები	(2,538,373)	(213,839)	(53,791)	(575)	(2,806,578)
ხელახალი სეგმენტაცია	21,133	-	-	-	21,133
მოდიფიკაციების გავლენა	(809)	94	(4)	(7)	(726)
ჩამოწერა	-	-	(6,535)	-	(6,535)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	13,492	127	13,619
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8,723	6	8,729
სავალუტო კურსის მოძრაობა	487,551	35,956	24,329	928	548,764
სხვა წმინდა ცვლილებები	29,624	871	2,292	236	33,023
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,987,104**	**379,475**	**209,877**	**8,376**	**4,584,832**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	205,649	-	205,649
ინდივიდუალურად შეფასებული	3,987,104	379,475	4,228	8,376	4,379,183
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,987,104**	**379,475**	**209,877**	**8,376**	**4,584,832**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**5,443**	**2,461**	**70,205**	**301**	**78,410**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,014	1,249	572	-	3,835
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	3,336	(3,336)	-	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(2,634)	7,374	(4,740)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(539)	(9,749)	10,288	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(26,700)	(4,124)	23,089	-	(7,735)
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(9)	(294)	(12)	-	(315)
დაფარული აქტივები	(5,640)	(9,559)	(27,069)	(304)	(42,572)
ხელახალი სეგმენტაცია	140	-	-	-	140
მოდიფიკაციების გავლენა	1	8	(6)	-	3
ჩამოწერა	-	-	(6,535)	-	(6,535)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	13,492	127	13,619
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8,723	6	8,729
სავალუტო კურსის მოძრაობა	967	(782)	12,544	20	12,749
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	48,872	24,821	21,437	(143)	94,987
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**25,251**	**8,069**	**121,988**	**7**	**155,315**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	119,840	-	119,840
კოლექტიურად შეფასებული	25,251	8,069	2,148	7	35,475
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**25,251**	**8,069**	**121,988**	**7**	**155,315**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,193,449	430	151	3,101	1,197,131
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	460,610	(419,004)	(41,606)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(541,211)	599,958	(58,747)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(155,375)	(40,591)	195,966	-	-
დაფარული აქტივები	(779,867)	(37,503)	(51,741)	(13,696)	(882,807)
ხელახალი სეგმენტაცია	(945)	-	-	-	(945)
მოდიფიკაციების გავლენა	(8,730)	954	(134)	(854)	(8,764)
ჩამოწერა	-	-	(5,368)	(215)	(5,583)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	734	767	1,501
დისკონტის ამორტიზაცია	1	-	292	91	384
სავალუტო კურსის მოძრაობა	287,057	23,746	12,847	3,604	327,254
სხვა წმინდა ცვლილებები	32,448	25,886	6,426	778	65,538
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,237,683**	**313,914**	**168,233**	**25,849**	**3,745,679**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	3,274	-	3,274
კოლექტიურად შეფასებული	3,237,683	313,914	164,959	25,849	3,742,405
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,237,683**	**313,914**	**168,233**	**25,849**	**3,745,679**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**456**	**160**	**6,588**	**1,808**	**9,012**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	18	2	4	162	186
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	14,010	(7,432)	(6,578)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,419)	10,026	(7,607)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(71)	(849)	920	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(19,477)	(6,079)	2,726	-	(22,830)
დაფარული აქტივები	(2,432)	(965)	(8,594)	(3,399)	(15,390)
ხელახალი სეგმენტაცია	(17)	-	-	-	(17)
მოდიფიკაციების გავლენა	(15)	468	499	(213)	739
ჩამოწერა	-	-	(5,368)	(215)	(5,583)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	734	767	1,501
დისკონტის ამორტიზაცია	1	-	292	91	384
სავალუტო კურსის მოძრაობა	136	(63)	1,029	474	1,576
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	18,416	16,136	40,586	3,836	78,974
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**8,606**	**11,404**	**25,231**	**3,311**	**48,552**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	398	-	398
კოლექტიურად შეფასებული	8,606	11,404	24,833	3,311	48,154
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**8,606**	**11,404**	**25,231**	**3,311**	**48,552**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,049,139	4,652	887	2,928	2,057,606
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	440,795	(428,390)	(12,405)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(882,557)	916,156	(33,599)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(55,889)	(98,426)	154,315	-	-
დაფარული აქტივები	(1,545,744)	(151,131)	(66,086)	(1,224)	(1,764,185)
ხელახალი სეგმენტაცია	(19,958)	-	-	-	(19,958)
მოდიფიკაციების გავლენა	(6,109)	(786)	(2,560)	(1)	(9,456)
ჩამოწერა	-	-	(29,092)	(976)	(30,068)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6,103	102	6,205
დისკონტის ამორტიზაცია	11	-	1,079	25	1,115
სავალუტო კურსის მოძრაობა	228,987	33,026	11,509	293	273,815
სხვა წმინდა ცვლილებები	3,254	58,690	24,825	575	87,344
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,530,678**	**429,473**	**165,049**	**3,471**	**3,128,671**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	13,478	-	13,478
კოლექტიურად შეფასებული	2,530,678	429,473	151,571	3,471	3,115,193
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,530,678**	**429,473**	**165,049**	**3,471**	**3,128,671**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**11,283**	**3,460**	**22,325**	**876**	**37,944**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	673	84	24	50	831
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	23,238	(20,153)	(3,085)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(10,777)	17,680	(6,903)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(312)	(8,062)	8,374	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(24,848)	(3,986)	6,095	-	(22,739)
დაფარული აქტივები	(11,553)	(8,290)	(19,706)	(270)	(39,819)
ხელახალი სეგმენტაცია	(123)	-	-	-	(123)
მოდიფიკაციების გავლენა	(158)	(173)	(1,148)	-	(1,479)
ჩამოწერა	-	-	(29,092)	(976)	(30,068)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6,103	102	6,205
დისკონტის ამორტიზაცია	11	-	1,079	25	1,115
სავალუტო კურსის მოძრაობა	661	37	2,140	76	2,914
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	36,544	38,947	63,377	181	139,049
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	**24,639**	**19,544**	**49,583**	**64**	**93,830**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	6,999	-	6,999
კოლექტიურად შეფასებული	24,639	19,544	42,584	64	86,831
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**24,639**	**19,544**	**49,583**	**64**	**93,830**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,540,090	7,125	2,925	1,016	1,551,156
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	291,495	(244,593)	(46,902)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(393,312)	434,124	(40,812)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(99,310)	(49,208)	148,518	-	-
დაფარული აქტივები	(1,371,138)	(80,432)	(69,508)	(3,242)	(1,524,320)
ხელახალი სეგმენტაცია	(230)	-	263	-	33
მოდიფიკაციების გავლენა	(12,300)	(1,149)	(3,328)	(148)	(16,925)
ჩამოწერა	-	-	(34,742)	(8)	(34,750)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	21,166	65	21,231
დისკონტის ამორტიზაცია	(143)	-	424	18	299
საკურსო სხვაობები	16,413	3,656	3,549	419	24,037
სხვა წმინდა ცვლილებები	55,650	14,466	10,287	654	81,057
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,743,361**	**193,767**	**99,615**	**8,515**	**2,045,258**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	11	-	11
კოლექტიურად შეფასებული	1,743,361	193,767	99,604	8,515	2,045,247
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,743,361**	**193,767**	**99,615**	**8,515**	**2,045,258**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**16,629**	**6,259**	**49,085**	**214**	**72,187**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	15,177	1,736	907	374	18,194
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	45,215	(23,786)	(21,429)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(17,722)	38,666	(20,944)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(536)	(8,861)	9,397	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(39,334)	(13,741)	(6,052)	-	(59,127)
დაფარული აქტივები	(29,212)	(10,086)	(44,778)	(439)	(84,515)
მოდიფიკაციების გავლენა	(519)	(171)	(1,704)	(7)	(2,401)
ჩამოწერა	-	-	(34,742)	(8)	(34,750)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	21,166	65	21,231
დისკონტის ამორტიზაცია	(143)	-	424	18	299
სავალუტო კურსის მოძრაობა	138	46	744	21	949
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	50,356	35,372	94,224	792	180,744
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**40,049**	**25,434**	**46,298**	**1,030**	**112,811**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	11	-	11
კოლექტიურად შეფასებული	40,049	25,434	46,287	1,030	112,800
ნაშთ 2020 წლის 31 დეკემბერი	**40,049**	**25,434**	**46,298**	**1,030**	**112,811**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	139,676	-	475	-	140,151
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	6,565	(4,313)	(2,252)	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	(10,625)	11,552	(927)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(5,331)	(877)	6,208	-	-
დაფარული აქტივები	(113,508)	(3,726)	(5,053)	-	(122,287)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(263)	-	(263)
ჩამოწერა	-	-	(58)	-	(58)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6	-	6
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	6	-	6
სავალუტო კურსის მოძრაობა	148	8	(167)	-	(11)
სხვა წმინდა ცვლილებები	56	121	124	-	301
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**97,775**	**3,879**	**1,730**	**-**	**103,384**
კოლექტიურად შეფასებული	97,775	3,879	1,730	-	103,384
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**97,775**	**3,879**	**1,730**	**-**	**103,384**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**8**	**1**	**244**	**-**	**253**
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	79	(6)	(73)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(10)	45	(35)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1)	(1)	2	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(82)	(1)	-	-	(83)
დაფარული აქტივები	(17)	(4)	(227)	-	(248)
ჩამოწერა	-	-	(58)	-	(58)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6	-	6
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	6	-	6
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(1)	-	1	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	63	(18)	306	-	351
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	**39**	**16**	**172**	**-**	**227**
კოლექტიურად შეფასებული	39	16	172	-	227
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**39**	**16**	**172**	**-**	**227**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**2,009,494**	**308,116**	**226,711**	**7,037**	**2,551,358**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,027,936	163,280	6,632	-	4,197,848
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	569,345	(569,345)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(853,676)	878,060	(24,384)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,482)	(42,704)	53,186	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(60,246)	(17,550)	-	-	(77,796)
დაფარული აქტივები	(2,811,844)	(432,618)	(60,127)	(257)	(3,304,846)
ხელახალი სეგმენტაცია	176,365	3,134	2,608	-	182,107
მოდიფიკაციების გავლენა	-	4	(233)	-	(229)
ჩამოწერა	-	-	(93,673)	-	(93,673)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,975	-	9,975
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
სავალუტო კურსის მოძრაობა	90,187	28,416	12,842	483	131,928
სხვა წმინდა ცვლილებები	24,975	16,906	8,209	541	50,631
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	139,697	-	139,697
კოლექტიურად შეფასებული	3,162,054	335,699	4,684	7,661	3,510,098
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**2,560**	**3,501**	**151,163**	**525**	**157,749**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	10,351	282	887	-	11,520
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	1,082	(1,082)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,885)	5,355	(2,470)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,466)	(143)	3,609	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(156)	(221)	4,788	-	4,411
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(439)	-	-	-	(439)
დაფარული აქტივები	(1,878)	(4,435)	(27,737)	-	(34,050)
ხელახალი სეგმენტაცია	103	6	-	-	109
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	6	-	6
ჩამოწერა	-	-	(93,673)	-	(93,673)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,975	-	9,975
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
სავალუტო კურსის მოძრაობა	62	63	10,751	49	10,925
სხვა წმინდა ცვლილებები	109	(865)	10,271	(130)	9,385
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**5,443**	**2,461**	**70,205**	**301**	**78,410**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	69,842	-	69,842
კოლექტიურად შეფასებული	5,443	2,461	363	301	8,568
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**5,443**	**2,461**	**70,205**	**301**	**78,410**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**2,350,397**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,548,643**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,410,680	472	7	23,136	1,434,295
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	249,103	(216,701)	(32,402)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(350,322)	378,751	(28,429)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(110,097)	(62,530)	172,627	-	-
დაფარული აქტივები	(908,347)	(34,746)	(97,063)	(15,457)	(1,055,613)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9,538)	272	(4)	-	(9,270)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,372)	(389)	(1,761)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
სავალუტო კურსის მოძრაობა	101,201	6,139	5,236	1,189	113,765
სხვა წმინდა ცვლილებები	17,169	1,572	6,626	530	25,897
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,374	-	1,374
კოლექტიურად შეფასებული	2,750,246	160,038	108,039	32,273	3,050,596
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**237**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,740**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,922	-	1	320	2,243
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	598	(254)	(344)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(137)	795	(658)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,706)	(60)	1,766	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(440)	(528)	2,005	-	1,037
დაფარული აქტივები	(156)	(37)	(3,294)	(1,005)	(4,492)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(43)	(1)	(44)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	3	363	88	469
სხვა წმინდა ცვლილებები	123	210	5,471	1,241	7,045
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**456**	**160**	**6,588**	**1,808**	**9,012**
კოლექტიურად შეფასებული	456	160	6,588	1,808	9,012
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**456**	**160**	**6,588**	**1,808**	**9,012**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**1,822,943**	**64,090**	**117,899**	**2,235**	**2,007,167**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,387,152	3,020	170	597	2,390,939
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	130,258	(118,734)	(11,524)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(253,672)	264,819	(11,147)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(32,840)	(68,397)	101,237	-	-
დაფარული აქტივები	(1,632,259)	(48,577)	(68,922)	(1,715)	(1,751,473)
ხელახალი სეგმენტაცია	(166,727)	(3,134)	(2,605)	-	(172,466)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	(26)	(3,985)	(27)	(4,038)
ჩამოწერა	-	-	(31,481)	-	(31,481)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3,611	-	3,611
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
სავალუტო კურსის მოძრაობა	55,605	2,011	4,971	190	62,777
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,289	610	10,540	437	19,876
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,882	-	2,882
კოლექტიურად შეფასებული	2,318,749	95,682	107,191	1,749	2,523,371
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**7,492**	**2,372**	**22,635**	**70**	**32,569**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	13,902	1	-	-	13,903
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	6,492	(4,202)	(2,290)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(4,361)	7,187	(2,826)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(2,097)	(4,323)	6,420	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(2,857)	(1,628)	(1,342)	-	(5,827)
დაფარული აქტივები	(8,772)	(1,402)	(11,797)	(358)	(22,329)
ხელახალი სეგმენტაცია	(103)	(6)	-	-	(109)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,022)	(1)	(1,023)
ჩამოწერა	-	-	(31,481)	-	(31,481)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3,611	-	3,611
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
სავალუტო კურსის მოძრაობა	57	18	560	55	690
სხვა წმინდა ცვლილებები	1,530	5,443	38,548	1,078	46,599
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**11,283**	**3,460**	**22,325**	**876**	**37,944**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,243	-	1,243
კოლექტიურად შეფასებული	11,283	3,460	21,082	876	36,701
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**11,283**	**3,460**	**22,325**	**876**	**37,944**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**1,591,143**	**100,853**	**120,895**	**4,471**	**1,817,362**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,952,404	9,012	2,492	9,421	1,973,329
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	225,420	(163,865)	(61,555)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(320,982)	358,967	(37,985)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(219,006)	(117,070)	336,076	-	-
დაფარული აქტივები	(1,535,569)	(77,789)	(199,110)	(4,323)	(1,816,791)
ხელახალი სეგმენტაცია	(100)	(272)	138	-	(234)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(3,270)	(62)	(3,332)
ჩამოწერა	-	-	(86,290)	-	(86,290)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	17,753	-	17,753
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
სავალუტო კურსის მოძრაობა	16,513	1,232	1,566	86	19,397
სხვა წმინდა ცვლილებები	6,323	(1,290)	13,206	133	18,372
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,384	-	1,384
კოლექტიურად შეფასებული	1,716,146	109,778	106,391	9,741	1,942,056
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**19,461**	**9,250**	**62,061**	**389**	**91,161**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	64,766	1,384	1,295	42	67,487
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	33,516	(9,919)	(23,597)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(9,439)	26,960	(17,521)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(55,573)	(9,593)	65,166	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(25,460)	(14,026)	38,434	-	(1,052)
დაფარული აქტივები	(11,637)	(6,521)	(64,359)	(311)	(82,828)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(895)	(5)	(900)
ჩამოწერა	-	-	(86,290)	-	(86,290)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	17,753	-	17,753
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
სავალუტო კურსის მოძრაობა	53	22	242	17	334
სხვა წმინდა ცვლილებები	942	8,702	52,937	67	62,648
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**16,629**	**6,259**	**49,085**	**214**	**72,187**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	8	-	8
კოლექტიურად შეფასებული	16,629	6,259	49,077	214	72,179
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**16,629**	**6,259**	**49,085**	**214**	**72,187**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	106,339	-	154	-	106,493
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	5,671	(1,307)	(4,364)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,414)	3,825	(1,411)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,459)	(1,333)	11,792	-	-
დაფარული აქტივები	(93,933)	(604)	(6,750)	-	(101,287)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(137)	-	(137)
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	175	2	28	-	205
სხვა წმინდა ცვლილებები	(68)	(10)	(135)	-	(213)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**
კოლექტიურად შეფასებული	80,794	1,114	3,631	-	85,539
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	214	-	-	-	214
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	36	-	(36)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	61	(61)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(215)	-	215	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(36)	(61)	218	-	121
დაფარული აქტივები	(7)	-	(295)	-	(302)
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	-	-	2	-	2
სხვა წმინდა ცვლილებები	5	1	211	-	217
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**8**	**1**	**244**	**-**	**253**
კოლექტიურად შეფასებული	8	1	244	-	253
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**8**	**1**	**244**	**-**	**253**

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 92,566 ლარს (2020 წ.: 48,700 ლარი, 2019 წ.: 58,627 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა ინსტრუმენტები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები, მესამე მხარის კორპორატიული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ბანკის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საინჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, „ბანკი“ დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 210,708 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 211,235 ლარი, 2019 წ.: 145,323 ლარი);
- იპოთეკური სესხები: 93,804 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 146,803 ლარი, 2019 წ.: 101,542 ლარი);
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 132,151 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 148,438 ლარი, 2019 წ.: 96,583 ლარი);
- სამომხმარებლო სესხები: 86,726 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 84,698 ლარი, 2019 წ.: 85,551 ლარი);
- სალომბარდო სესხები: 1,805 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 1,430 ლარი, 2019 წ.: 2,561 ლარი).

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 284,740 ლარით მეტი იქნებოდა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 344,920 ლარით მეტი, 2019 წ.: 279,914 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,187,521 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 8%-ს (2020 წ.: 1,213,986 ლარი და 9%, შესაბამისად, 2019 წ.: 1,023,217 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 1,424 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 7,970 ლარი, 2019 წ.: 1,634 ლარი).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,976,154 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 13%-ს (2020 წ.: 1,849,423 ლარი და 14%, შესაბამისად, 2019 წ.: 1,602,923 ლარი და 14%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 6,128 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 11,285 ლარი, 2019 წ.: 60,953 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები, ძირითადად, საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2021	*2020*	*2019*
ფიზიკური პირები	9,001,784	7,687,370	6,607,967
წარმოება	1,123,104	1,064,942	792,431
ვაჭრობა	1,018,861	923,157	796,681
უძრავი ქონება	908,845	927,011	763,907
მასპინძლობის ბიზნესი	942,388	824,895	584,593
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	213,759	147,983	120,918
მშენებლობა	372,796	262,294	184,385
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	378,769	251,370	187,788
მომსახურება	280,441	274,467	211,815
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	183,249	199,397	194,810
ფინანსური შუამავლობა	219,835	176,826	141,402
სხვა	989,363	868,112	670,300
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**15,633,194**	**13,607,824**	**11,256,997**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(380,331)	(410,735)	(197,806)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**15,252,863**	**13,197,089**	**11,059,191**

კოვიდ-19-მა ქვეყნის ეკონომიკის ბევრ სფეროზე მოახდინა გავლენა. თუმცა, ზოგიერთი სექტორი, როგორიცაა მასპინძლობა, საცალო და მიკრობიზნესები, სხვებზე უფრო მეტად დაზარალდა.

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2021	*2020*	*2019*
ფიზიკური პირები	9,001,784	7,687,370	6,607,967
კერძო საწარმოები	6,618,938	5,900,320	4,634,428
სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი საწარმოები	12,472	20,134	14,602
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**15,633,194**	**13,607,824**	**11,256,997**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(380,331)	(410,735)	(197,806)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**15,252,863**	**13,197,089**	**11,059,191**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2021	*2020*	*2019*
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	16,624	6,318	7,720
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(4,244)	(2,399)	(3,109)
	12,380	**3,919**	**4,611**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(1,196)	(21)	(13)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**11,184**	**3,898**	**4,598**

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 4,084 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 33%-ს (2020 წ.: 3,919 ლარი, ანუ 100%, 2019 წ.: 4,599 ლარი, ანუ 100%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 220 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 25%-ს (2020 წ.: 426 ლარი, ანუ 95%, 2019 წ.: 511 ლარი, ანუ 93%).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2021	*2020*	*2019*
1 წლამდე	7,044	3,783	3,992
1-დან 5 წლამდე	488	2,535	2,862
5 წელზე მეტი	9,092	-	866
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	**16,624**	**6,318**	**7,720**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოძრაობა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,919**	**-**	**-**	**-**	**3,919**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,034	-	-	3,107	6,141
დაფარული აქტივები	(4,616)	-	-	(122)	(4,738)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	13	13
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(47)	-	-	(249)	(296)
სხვა წმინდა ცვლილებები	509	-	-	6,832	7,341
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**
კოლექტიურად შეფასებული	2,799	-	-	9,581	12,380
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**21**	**-**	**-**	**-**	**21**
დაფარული აქტივები	(8)	-	-	-	(8)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	13	13
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(13)	-	-	1,195	1,182
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**1,196**	**1,196**
კოლექტიურად შეფასებული	-	-	-	1,196	1,196
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**1,196**	**1,196**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**
დაფარული აქტივები	(1,161)	-	-	-	(1,161)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	8	-	-	-	8
სხვა წმინდა ცვლილებები	461	-	-	-	461
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,919**	**-**	**-**	**-**	**3,919**
კოლექტიურად შეფასებული	3,919	-	-	-	3,919
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,919**	**-**	**-**	**-**	**3,919**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**13**	**-**	**-**	**-**	**13**
დაფარული აქტივები	(3)	-	-	-	(3)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	11	-	-	-	11
ნაშთი, 2020 წლის 31 დეკემბერი	**21**	**-**	**-**	**-**	**21**
კოლექტიურად შეფასებული	21	-	-	-	21
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**21**	**-**	**-**	**-**	**21**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**6,176**	**-**	**-**	**-**	**6,176**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	34	-	-	-	34
დაფარული აქტივები	(2,246)	-	-	-	(2,246)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	-	-	-	15
სხვა წმინდა ცვლილებები	632	-	-	-	632
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**
კოლექტიურად შეფასებული	4,611	-	-	-	4,611
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი სტადია**	**მე-2 სტადია**	**მე-3 სტადია**	**შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	**20**	**-**	**-**	**-**	**20**
დაფარული აქტივები	(7)	-	-	-	(7)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**13**	**-**	**-**	**-**	**13**
კოლექტიურად შეფასებული	13	-	-	-	13
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**13**	**-**	**-**	**-**	**13**

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები და ძირითადი საშუალებები

	2021	*2020*	*2019*
აქტივის გამოყენების უფლება	73,441	77,763	90,039
საიჯარო ვალდებულება	81,776	89,812	88,535

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს დატვირთვის და იჯარის ხარჯებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, რომლებზეც გავრცელდა აღიარების გამონაკლისები:

	2021	*2020*	*2019*
მოკლევადიანი იჯარები	(2,777)	(2,853)	(5,404)
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები	(1,549)	(1,161)	(484)
	(4,326)	**(4,014)**	**(5,888)**

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	ცვლილებები ვალდებულებებში ფინანსური საქმიანობის შედეგად
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 01 იანვრისთვის	**75,865**
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(5,959)
სხვა მოძრაობა	18,629
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	**88,535**
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(8,691)
სხვა მოძრაობა	9,968
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	**89,812**
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(25,068)
სხვა მოძრაობა	17,032
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	**81,776**

(ათას ლარში)

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები და ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**110,159**	**110,159**
შემოსვლები	38,068	38,068
გასვლები	(28,892)	(28,892)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**119,335**	**119,335**
დაგროვილი ცვეთა		
2020 წლის 31 დეკემბერი	-	-
2021 წლის 31 დეკემბერი	-	-
დაგროვილი ცვეთა		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**32,396**	**32,396**
ცვეთის ხარჯი	18,985	18,985
გასვლები	(5,487)	(5,487)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**45,894**	**45,894**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**77,763**	**77,763**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**73,441**	**73,441**

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2019 წლის 31 დეკემბერი	**107,038**	**107,038**
შემოსვლები	9,778	9,778
გასვლები	(6,657)	(6,657)
2020 წლის 31 დეკემბერი	**110,159**	**110,159**
დაგროვილი ცვეთა		
2019 წლის 31 დეკემბერი	-	-
2020 წლის 31 დეკემბერი	-	-
დაგროვილი ცვეთა		
2019 წლის 31 დეკემბერი	**16,999**	**16,999**
ცვეთის ხარჯი	16,395	16,395
გასვლები	(998)	(998)
2020 წლის 31 დეკემბერი	**32,396**	**32,396**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2019 წლის 31 დეკემბერი	**90,039**	**90,039**
2020 წლის 31 დეკემბერი	**77,763**	**77,763**

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2019 წლის 1 იანვარი	**75,865**	**75,865**
შემოსვლები	34,545	34,545
გასვლები	(3,372)	(3,372)
2019 წლის 31 დეკემბერი	**107,038**	**107,038**
დაგროვილი ცვეთა		
2019 წლის 1 იანვარი	-	-
2019 წლის 31 დეკემბერი	-	-
დაგროვილი ცვეთა		
2019 წლის 1 იანვარი	-	-
ცვეთის ხარჯი	17,717	17,717
გასვლები	(718)	(718)
2019 წლის 31 დეკემბერი	**16,999**	**16,999**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2019 წლის 1 იანვარი	**75,865**	**75,865**
2019 წლის 31 დეკემბერი	**90,039**	**90,039**

(ათას ლარში)

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები და ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*ავეჯი და ინვენტარი*	*კომპიუტერები და აღჭურვილობა*	*ავტოტრანს-პორტი*	*საიჯარო გაუმჯობე-სებები*	*მშენებარე აქტივები*	*სულ*
თვითღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**191,167**	**173,846**	**169,917**	**4,677**	**30,795**	**3,122**	**573,524**
შემოსვლები	1,985	11,718	26,284	398	-	6,982	47,367
გადატანები	6,416	-	-	-	2,491	(8,907)	-
გადაფასება	2,359	-	-	-	-	-	2,359
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,320)	-	-	-	-	-	(11,320)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	2,245	-	-	-	-	-	2,245
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(998)	(8,647)	-	-	(183)	(9,828)
ჩამოწერები	-	(43)	-	(602)	(7,416)	-	(8,061)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**192,852**	**184,523**	**187,554**	**4,473**	**25,870**	**1,014**	**596,286**
დაგროვილი გაუფასურება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**19,526**	**99,260**	**105,361**	**3,122**	**14,627**	**-**	**241,896**
ცვეთის ხარჯი	3,855	12,420	17,944	569	4,008	-	38,796
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(1,118)	-	-	(1)	-	-	(1,119)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,225)	(2,639)	-	-	-	(3,864)
ჩამოწერები	-	(25)	-	(584)	(7,416)	-	(8,025)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**22,263**	**110,430**	**120,666**	**3,106**	**11,219**	**-**	**267,684**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**170,282**	**74,586**	**64,556**	**1,555**	**16,168**	**3,122**	**330,269**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**169,230**	**74,093**	**66,888**	**1,367**	**14,651**	**1,014**	**327,243**

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*ავეჯი და ინვენტარი*	*კომპიუტერები და აღჭურვილობა*	*ავტოტრანს პორტი*	*საიჯარო გაუმჯობესე ბები*	*მშენებარე აქტივები*	*სულ*
თვითღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	**179,447**	**173,128**	**154,269**	**3,900**	**27,531**	**5,834**	**544,109**
შემოსვლები	249	8,742	27,939	1,057	-	25,962	63,949
გადატანები	21,600	-	-	-	6,254	(27,854)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,068)	-	-	(22)	-	-	(11,090)
გადატანები სხვა აქტივებში	(101)	(4,930)	(8,895)	-	-	(820)	(14,746)
გასვლები	-	(90)	-	(84)	-	-	(174)
ჩამოწერები	(293)	(3,004)	(3,396)	(174)	(2,990)	-	(9,857)
2020 წლის 31 დეკემბერი	**191,167**	**173,846**	**169,917**	**4,677**	**30,795**	**3,122**	**573,524**
დაგროვილი გაუფასურება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2020 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2019 წლის 31 დეკემბერი	**18,190**	**91,169**	**95,451**	**2,494**	**12,870**	**-**	**220,174**
ცვეთის ხარჯი	3,761	11,819	16,377	782	4,614	-	37,353
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(2,160)	-	-	(20)	-	-	(2,180)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,111)	(3,077)	-	-	-	(4,188)
ჩამოწერები	(265)	(2,617)	(3,390)	(134)	(2,857)	-	(9,263)
2020 წლის 31 დეკემბერი	**19,526**	**99,260**	**105,361**	**3,122**	**14,627**	**-**	**241,896**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	**159,898**	**81,959**	**58,818**	**1,406**	**14,661**	**5,834**	**322,576**
2020 წლის 31 დეკემბერი	**170,282**	**74,586**	**64,556**	**1,555**	**16,168**	**3,122**	**330,269**

(ათას ლარში)

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები და ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	*ავეჯი და ინვენტარი*	*კომპიუტერები და აღჭურვილობა*	*ავტოტრანს პორტი*	*საიჯარო გაუმჯობესე ბები*	*მშენებარე აქტივები*	*სულ*
თვითღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	**176,890**	**202,721**	**80,891**	**4,234**	**23,433**	**2,999**	**491,168**
შემოსვლები	1,469	25,816	28,560	558	-	22,593	78,996
გადატანები	13,000	(51,830)	51,830	-	5,306	(18,306)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(3,211)	(3)	-	(47)	-	-	(3,261)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,994)	(6,359)	-	-	(1,451)	(9,804)
გასვლები	(4,100)	(76)	(170)	(845)	-	(1)	(5,192)
2019 წლის 31 დეკემბერი	**179,447**	**173,128**	**154,269**	**3,900**	**27,531**	**5,834**	**544,109**
დაგროვილი გაუფასურება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2019 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2018 წლის 31 დეკემბერი	**15,117**	**113,740**	**54,359**	**2,194**	**9,752**	**-**	**195,162**
ცვეთის ხარჯი	4,445	10,551	13,350	687	4,326	-	33,359
გადატანები	-	(31,200)	31,200	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(331)	-	-	(36)	-	-	(367)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,883)	(3,290)	-	-	-	(5,173)
გასვლები	(80)	(39)	(38)	(351)	-	-	(508)
ჩამოწერები	(961)	-	(130)	-	(1,208)	-	(2,299)
2019 წლის 31 დეკემბერი	**18,190**	**91,169**	**95,451**	**2,494**	**12,870**	**-**	**220,174**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	**160,414**	**88,981**	**26,532**	**2,040**	**13,681**	**2,999**	**294,647**
2019 წლის 31 დეკემბერი	**159,898**	**81,959**	**58,818**	**1,406**	**14,661**	**5,834**	**322,576**

11. საინვესტიციო ქონება

	2021	*2020*	*2019*
1 იანვარი	**219,005**	**204,885**	**132,327**
შემოსვლები	81,781	79,761	107,988
გასვლები	(64,241)	(39,388)	(36,578)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო	437	19,425	12,685
გადატანა გასაყიდად გამიზნული აქტივებიდან	(28,390)	(55,120)	(14,402)
გადატანა ძირითადი საშუალებებიდან	10,201	8,910	2,894
გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული	-	532	(29)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (სხვა აქტივებში)	-	-	-
31 დეკემბერი	**218,793**	**219,005**	**204,885**

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

12. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2021	*2020*	*2019*
თვითღირებულება			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
დაგროვილი გაუფასურება			
1 იანვარი	**-**	**-**	**-**
31 დეკემბერი	**-**	**-**	**-**
წმინდა საბალანსო ღირებულება:			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერი	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორატიული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2021	*2020*	*2019*
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორატიული საბანკო მომსახურება	9,965	9,965	9,965
სულ	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ბანკმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორატიული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორატიული საბანკო			*საცალო საბანკო*		
	2021	*2020*	*2019*	*2021*	*2020*	*2019*
დისკონტირების განაკვეთი	3.9%	4.4%	5.0%	8.1%	7.7%	6.7%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგვრამდე.

(ათას ლარში)

12. გუდვილი (გაგრძელება)

საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაბრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძნობელობა დაშვებებში შესული ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთსა და ზრდის ტემპში.

13. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

შვილობილ კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციების ღირებულება ასეთია:

	2021	*2020*	*2019*
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	-	-	-
ააიპ „ფონდი სიცოცხლის ხე“	-	-	-
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	-	-	-
სს „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენლობა თურქეთში	-	-	-
შპს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	3,577	3,577	3,577
შპს „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი“	-	-	-
„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი“	58,745	58,745	58,745
სს "ბელარუსის ეროვნული ბანკი"	66,575	66,575	66,575
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	22,414	22,414	22,414
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	**151,311**	**151,311**	**151,311**

ბანკი აფასებს ყველა შვილობილი კომპანიის გაუფასურების ნიშნებს. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ასეთი გაუფასურების ნიშნები არ გამოვლენილა, გარდა საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობისა უნგრეთში, რომელიც სრულად გაუფასურდა 2019 წლის 31 დეკემბრიდან.

„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედის“ და სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის“ ძირითადი გაერთიანებული ფინანსური მაჩვენებლები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

გაერთიანებული

	2021	*2020*	*2019*
სულ აქტივები	1,021,879	1,062,029	990,802
სულ კაპიტალი	175,569	175,880	156,928
სულ სრული შემოსავალი	(312)	18,952	30,105
გადახდილი ფულადი სახსრები	125,320	125,320	125,320
შეძენის ღირებულება	**125,320**	**125,320**	**125,320**

(ათას ლარში)

13. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში (გაგრძელება)

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ ძირითადი კონსოლიდირებული ფინანსური მაჩვენებლები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2021	*2020*	*2019*
სულ აქტივები	158,293	179,536	192,133
სულ კაპიტალი	20,082	21,905	26,634
სულ სრული შემოსავალი	(1,843)	(4,746)	6,007
შეძენის ღირებულება	**22,414**	**22,414**	**22,414**

14. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოიცავს:

	2021	*2020*	*2019*
მიმდინარე მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	(108,365)	6,626	(45,887)
გადავადებული მოგების გადასახადის ხარჯი	36,945	(24,658)	(11,546)
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(71,420)**	**(18,032)**	**(57,433)**

ბანკის მოგება იბეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით (2020 წ.: 15%, 2019 წ.: 15%).

2018 წლის 12 ივნისს ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ბანკმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის რეალიზაცია მოსალოდნელია 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობისთვის, და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ბანკი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის რეალიზაციასაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელის.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2021	*2020*	*2019*
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე	**799,854**	**316,753**	**535,163**
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი	**(119,978)**	**(47,513)**	**(80,274)**
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	49,960	35,825	24,093
გამოუქვითავი ხარჯები	(1,683)	(3,321)	(1,504)
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	(15)	(3,343)	-
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების	296	320	252
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(71,420)**	**(18,032)**	**(57,433)**

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ „ბანკი“ არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2021	*2020*	*2019*
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	-	21,325	-
მოგების გადასახადის აქტივები	**-**	**21,325**	**-**
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	85,270	-	603
მოგების გადასახადის გადავადებული ვალდებულებები	22,718	59,663	35,005
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	**107,988**	**59,663**	**35,608**

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	2018	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*2019*	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*2020*	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*2021*
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18	1	19	(19)	-	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების	81	(37)	44	(44)	-	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	66	66	(66)	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	59	59	-	59
არამატერიალური აქტივები	174	25	199	(199)	-	-	-
საიჯარო ვალდებულება	-	7,022	7,022	(2,120)	4,902	(1,829)	3,073
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	2,009	2,009	5,514	7,523	12,539	20,062
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	5,874	(4,234)	1,640	(1,573)	67	13	80
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	**6,147**	**4,852**	**10,999**	**1,552**	**12,551**	**10,723**	**23,274**
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:							
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების	2,553	(654)	1,899	213	2,112	131	2,243
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,722	(411)	2,311	(687)	1,624	(932)	692
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	114	(114)	-	-	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და	16,489	7,538	24,027	26,715	50,742	(24,538)	26,204
ძირითადი საშუალებები	6,042	3,118	9,160	(301)	8,859	(3,187)	5,672
აქტივის გამოყენების უფლება	-	7,152	7,152	(2,688)	4,464	(2,181)	2,283
საინვესტიციო ქონება	584	(356)	228	(228)	-	965	965
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	1,102	125	1,227	313	1,540	(1,055)	485
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	-	-	-	2,873	2,873	4,575	7,448
გადავადებული საგადასახადო	**29,606**	**16,398**	**46,004**	**26,210**	**72,214**	**(26,222)**	**45,992**
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**(23,459)**	**(11,546)**	**(35,005)**	**(24,658)**	**(59,663)**	**36,945**	**(22,718)**

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2021	*2020*	*2019*
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	18,586	210,816	2,093
ფინანსური იჯარის მიზნებისთვის შესყიდული აქტივები	25	-	-
ფულადი გზავნილების ოპერაციებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	34,996	25,992	33,909
სხვა მოთხოვნები	18,422	15,157	11,939
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	8,917	13,099	12,949
წარმოებული ფინანსური აქტივები	125,679	10,270	31,920
ჩამორთმეული აქტივები	2,488	5,082	5,663
საოპერაციო საგადასახადო აქტივები	2,230	2,934	5,911
სხვა	10,479	4,197	4,882
სხვა აქტივები, მთლიანი	**221,822**	**287,547**	**109,266**
გამოკლებული სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(14,366)	(14,979)	(6,644)
სხვა აქტივები, წმინდა	**207,456**	**272,568**	**102,622**

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2021	*2020*	*2019*
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	6,605	231,888	10,748
კრედიტორები	30,569	33,680	25,464
ანარიცხები	5,188	14,359	5,269
ფულადი გზავნილების ოპერაციებთან დაკავშირებული დავალიანება	8,457	8,597	19,331
სხვა საგადასახადო დავალიანება	8,402	6,537	11,762
გადასახდელი დივიდენდები	1,713	1,545	1,578
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	98,844	-	12,532
მიღებული ავანსები	-	-	5,072
სხვა	11,480	4,681	6,201
სხვა ვალდებულებები	**171,258**	**301,287**	**97,957**

2020 წელს ბანკის წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები, ძირითადად, შედგებოდა აშშ დოლარში-ევროში გაფორმებული კონტრაქტებისგან, რომელთა ნაშთი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ევროსთან მიმართებით აშშ დოლარის გაუფასურების გამო. ბანკს ასევე დაევალა შესაბამისი უზრუნველყოფის საგნის წარმოდგენა კრედიტისთვის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟის სახით.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2021		
		სამართლიანი	
	პირობითი თანხა	*აქტივი*	*ვალდებულება*
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივი	1,065,639	931	3,141
ფორვარდები და სვოპები - უცხოური	5,393,757	122,217	2,079
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები			
ოფციონები - უცხოური (საპროცენტო განაკვეთი)	7,434	2,531	1,385
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**6,466,830**	**125,679**	**6,605**

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2020			2019		
		სამართლიანი			სამართლიანი	
	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები						
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივი	600,120	8,091	2,908	783,400	5,620	1,202
ფორვარდები და სვოპები - უცხოური	6,836,950	630	227,878	5,237,095	23,734	7,632
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები						
ოფციონები - უცხოური (საპროცენტო განაკვეთი)	7,864	1,549	1,102	8,351	2,566	1,914
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**7,444,934**	**10,270**	**231,888**	**6,028,846**	**31,920**	**10,748**

16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	2021	2020	2019
ვადიანი ანაბრები	6,720,972	7,584,777	4,571,710
მიმდინარე ანგარიშები	6,852,159	5,911,701	4,965,493
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**13,573,131**	**13,496,478**	**9,537,203**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებები 1,953,107 ლარის (14%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მეანაბრეზე მოდიოდა (2020 წ.: 2,951,893 ლარი (22%), 2019 წ.: 828,952 ლარი (9%)).

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებთან:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	8,153,720	7,441,060	6,104,253
კერძო საწარმოები	4,797,275	4,139,873	3,070,941
სუბიექტები	622,136	1,915,545	362,009
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**13,573,131**	**13,496,478**	**9,537,203**

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	8,153,720	7,441,060	6,104,253
სახელმწიფო მომსახურება	613,710	1,866,342	320,445
ფინანსური შუამავლობა	1,409,110	824,290	562,536
ვაჭრობა	774,477	756,939	448,186
მშენებლობა	632,199	561,778	596,925
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	368,859	493,687	387,699
მომსახურება	361,913	419,734	296,683
წარმოება	376,210	271,840	222,202
უძრავი ქონება	189,339	145,828	95,464
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	112,244	75,188	93,750
მასპინძლობის ბიზნესი	70,375	65,042	60,672
სხვა	510,975	574,750	348,388
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**13,573,131**	**13,496,478**	**9,537,203**

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2021	*2020*	*2019*
საერთაშორისო საკრედიტო	1,415,003	1,260,060	1,123,657
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს	1,413,333	590,293	1,551,953
ვადიანი ანაბრები და ბანკთაშორისი სესხები	92,287	75,813	78,156
საკორესპონდენტო ანგარიშები	171,095	196,892	264,122
	3,091,718	**2,123,058**	**3,017,888**
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	668,766	707,648	461,481
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	**3,760,484**	**2,830,706**	**3,479,369**

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 4.18%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2020 წ.: 5.49%-მდე, 2019 წ.: 6.50%-მდე). 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 7.75%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2020 წ.: 9.39%-მდე, 2019 წ.: 11.13%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ბანკი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა.შ. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

2015 წლის მაისში ბანკმა გააფორმა 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან. სესხს, რომელშიც 20 მილიონი აშშ დოლარით მონაწილეობს ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის, ათწლიანი ვადა აქვს. სესხი სებ-მა დაამტკიცა, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი ბაზელ II-ის ჩარჩოს თანახმად და, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი, დაფარვის ვადის გასვლამდე გაათავისუფლა ბაზელ III-ის ჩარჩოს მოქმედებისგან. სესხი შეიცავს გარკვეულ ინფორმაციას და ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც ახასიათებს განვითარების ფინანსურ დაწესებულებასთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს, ხოლო გადაუხდელობის (დეფოლტის) ჩვეული შემთხვევების დადგომისას (გადახდისუუნარობის და/ან მოქმედი რეგულაციების მიხედვით ლიკვიდაციის დადგომის გარდა) ვადაზე ადრე დაფარვის ოფციონი მოქმედებს მხოლოდ (1) სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ; და (ii) მხოლოდ სებ-ის მხრიდან სესხის დაფარვის ასეთ დაჩქარებაზე წინასწარი დასტურის შემთხვევაში.

2019 წლის ივნისში ბანკმა და ევროპულმა ფონდმა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის გააფორმეს 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, საქართველოში ახლად მიღებული ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის სექტემბერში ბანკმა responsAbility Micro and SME Finance Fund-თან გააფორმა 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, საქართველოში ახლად მიღებული ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

2019 წლის დეკემბერში ბანკმა ხელი მოაწერა 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ათწლიანი სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც მას გამოუყო FMO-მ - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკმა - სხვა კრედიტორებთან ერთად. სესხის გაცემული ტრანში, 52 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით, შევიდა ბანკის მეორად კაპიტალში საქართველოს ეროვნული ბანკის თანხმობით, ბაზელ III-ის ჩარჩოს შესაბამისად. მარეგულირებელმა ორგანომ კლასიფიკაცია ოფიციალურად დაამტკიცა 2019 წლის დეკემბერში. დარჩენილი აუთვისებელი ტრანში, სავარაუდოდ, ანალოგიურად აისახება ბანკის მეორად კაპიტალში მას შემდეგ, რაც სებ-ისგან შესაბამისი დამტკიცების შემდეგ. მეორადი კაპიტალის მოქმედი წესების თანახმად, სესხი კრედიტორებს დაფარვის დაჩქარების უფლებას აძლევს სებ-ის რეგულაციებით განსაზღვრული გადახდისუუნარობის ან ლიკვიდაციის დადგომის შემთხვევაში. ვადაზე ადრე დაფარვის სხვა მიზეზები შეიძლება იყოს: (i) თუ სესხი ან მისი ნაწილი ვერ კვალიფიცირდება მეორად კაპიტალად სებ-ის მიერ შესაბამისი სესხის ან მისი ნაწილის გაცემიდან 45 დღეში; და (ii) დაფარვა სებ-ის წინასწარი თანხმობით მხოლოდ კანონდარღვევის ან კონტროლის ცვლილების შემთხვევაში, სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ.

2020 წლის 2 აპრილს ბანკმა აითვისა 2019 წლის დეკემბერში აღებული 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის მერე ტრანში $55 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ბანკმა მიიღო სებ-ისგან თანხმობა მასზედ, რომ 2020 წლის აპრილიდან მოახდინოს სესხის კლასიფიცირება ბანკის მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტად ბაზელ 3-ის რეგულაციის თანახმად, რაც კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ბანკის კაპიტალიზაციის დონეს.

2020 წლის 13 მარტს ბანკმა 15 მილიონი ევრო აითვისა ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან 2019 წლის დეკემბერში გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში მიღებული 50 მილიონი ევროს საკრედიტო ხაზიდან. სასესხო თანხა მან გამოიტანა ლარში ხუთი წლის ვადით. ლარში მთლიანი საკრედიტო ხაზის 50%-მდე ათვისება არის შესაძლებელი, ხოლო დარჩენილი თანხა ევროში ან აშშ დოლარში იქნება გამოხატული. ადგილობრივ ვალუტაში მიღებული ტრანში ასევე უზრუნველყოფილია ევროკავშირის სამეზობლო საინვესტიციო ინსტრუმენტით. კრედიტის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის, ასევე საშუალო კაპიტალიზაციის მქონე საწარმოების მიერ წამოწყებული საინვესტიციო პროექტების დაფინანსება საქართველოში და ადგილობრივი კერძო სექტორის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელების მხარდაჭერა.

2020 წლის 14 აპრილს ბანკმა აითვისა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან 2020 წლის 1 იანვარს გაფორმებული ხელშეკრულებით მიღებული 100 მილიონი ლარის სესხი, რომელიც ხუთ წელიწადში უნდა დაიფაროს. ეს სესხი გამოიყენება ქართული მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების ადგილობრივი ვალუტის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

სესხის გამცემი	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	თავდაპირველი სახელშეკრულებო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-Jun-15	15-Jun-25	libor+7.5	USD	70,000	215,732	293,964
FMO - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვით	20-Dec-19	20-Dec-29	libor+5.65	USD	127,000	390,058	347,087

(ათას ლარში)

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2021	*2020*	*2019*
გამოშვებული ევრაობლიგაციები და თამასუქები	938,372	1,020,428	1,442,298
დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	306,239	323,320	282,407
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	128,484	106,850	274,098
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	**1,373,095**	**1,450,598**	**1,998,803**

2019 წლის 21 მარტს სს „საქართველოს ბანკმა“ წარმატებით მოახდინა 100 მილიონი აშშ დოლარის 11.125%-იანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების პირველადი შეთავაზება, რომელთა გამოსყიდვა შესაძლებელია 5.25 წლის შემდეგ და აგრეთვე პროცენტის გადახდის ყოველი მომდევნო თარიღით, საქართველოს ეროვნული ბანკის წინასწარი თანხმობის შემთხვევაში (შემდგომში „თამასუქები“). თამასუქები გამოშვებულია აშშ-ის ფასიანი ქაღალდების და ბირჟების კომისიის „დებულება S“-ის თანახმად და გასაყიდი ფასი შეადგენს საემისიო ფასის 100.00%-ს. თამასუქები, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კვალიფიცირდება, როგორც ბანკის დამატებითი პირველადი კაპიტალი, სებ-ისგან დამტკიცების პირობით.

2020 წლის 1 ივნისს ბანკმა 500 მილიონი ლარი გადაიხადა ლარში გამოხატულ 11.00%-იან თამასუქებზე.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული ევრაობლიგაციები და თამასუქები	**დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები**
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,350,921**	**-**
სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	268,160
სხვა მოძრაობა	91,377	14,247
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,442,298**	**282,407**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(120,549)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა	(440,410)	-
სხვა მოძრაობა	139,089	40,913
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,020,428**	**323,320**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(28,825)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა	-	-
სხვა მოძრაობა	(53,231)	(17,081)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრს	**938,372**	**306,239**

19. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული საკითხები

საი-ინვესტი

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ („საი-ინვესტი“) 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლითაც უზრუნველყოფილი იყო სს „საქართველოს ბანკის“ მიმართ შპს „სპორტ ინვესტის“ სესხები. შპს „საი-ინვესტმა“ ანაბარზე გირაოს კანონიერება საქართველოს სასამართლო სისტემაში გაასაჩივრა. მისი სარჩელი სააპელაციო სასამართლომ არსებითად დააკმაყოფილა, რაც ბანკის აზრით, მცდარი და უსაფუძვლო გადაწყვეტილებაა და რომელიც ბანკმა გაასაჩივრა უზენაეს სასამართლოში. საქმეს ამჟამად განიხილავს უზენაესი სასამართლო და გადაწყვეტილების გამოტანა 2022 წლის განმავლობაშია მოსალოდნელი. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2021	*2020*	*2019*
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები			
გაცემული ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები	1,655,639	1,460,511	1,321,380
აკრედიტივები	71,540	124,911	54,815
აუთვისებელი სესხები	758,984	624,386	221,187
	2,486,163	**2,209,808**	**1,597,382**
გამოკლებული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 16)	(117,379)	(131,946)	(90,227)
გამოკლებული - ანარიცხები	(5,188)	(14,359)	(5,269)
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
1 წლამდე	1,764	1,949	1,494
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუმეტეს 5 წლისა	2,480	2,827	877
5 წელზე მეტი	986	1,657	146
	5,230	**6,433**	**2,517**
კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები	**4,362**	**2,561**	**4,275**

** 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული მთლიანი გარანტიებიდან ჯგუფის ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები შეადგენდა 1,015,412 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 878,400 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი 790,580 ლარი) და 640,227 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 582,111 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 530,800 ლარი), შესაბამისად.*

ბანკი თავის აუთვისებელ სასესხო ნაშთებს წარმოადგენს ხელშეკრულებების პირობების და ამ თანხების გაცემასთან დაკავშირებით არსებული პრაქტიკის მიხედვით. ნაშთები ვალდებულებების სახით წარმოდგენილია, თუ ბანკს აქვს აუთვისებელი თანხების დამატებითი დამტკიცების გარეშე გაცემის დამკვიდრებული პრაქტიკა. 2020 წელს ბანკმა შეცვალა სესხის გაცემის პოლიტიკა გარკვეულ განახლებად საკრედიტო ხაზებთან მიმართებით, რის შედეგადაც გაიზარდა ვალდებულების ნაშთები.

20. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან ყველა სრულად განაღდებული იყო. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	*ჩვეულებრივი აქციების თანხობრივი ოდენობა*
2018 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2019 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2020 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**

გამოსყიდული აქციები

ბანკის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 10,173-ს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 10,173, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 10,173), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 10 ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი).

(ათას ლარში)

20. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2021 წლის 17 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 2.52 ლარის ოდენობით. 2021 წლის 5 ნოემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 70,390 ლარის ოდენობით.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფს“ 2020 წელს დივიდენდები არ გამოუცხადებია.

2019 წლის 14 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2018 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.97 ლარის ოდენობით. 2019 წლის 17 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური დივიდენდები სულ 139,200 ლარის ოდენობით.

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

შემოსავალი აქციაზე

	2021	*2020*	*2019*
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება	728,434	298,721	477,730
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,983,855	27,984,000	27,983,827
შემოსავალი აქციაზე	26.0305	10.6747	17.0716

(ათას ლარში)

21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2021	*2020*	*2019*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	**1,717,134**	**1,471,673**	**1,330,854**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	1,520,737	1,285,904	1,183,946
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	192,898	164,436	130,669
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	14,492	17,474	25,599
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან	(10,993)	3,859	(9,360)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	**881**	**516**	**547**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	871	450	547
სხვა აქტივებიდან	10	66	-
საპროცენტო შემოსავალი	**1,718,015**	**1,472,189**	**1,331,401**
კლიენტების ანაბრებსა და თამასუქებზე	(476,146)	(421,212)	(273,536)
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებებზე	(260,150)	(236,810)	(191,672)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(102,338)	(132,292)	(154,654)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	29,053	47,582	43,048
საიჯარო ვალდებულებაზე	(4,726)	(5,193)	(4,783)
საპროცენტო ხარჯი	**(814,307)**	**(747,925)**	**(581,597)**
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო	(13,012)	(9,106)	(6,359)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**890,696**	**715,158**	**743,445**

2020 წელს წმინდა ერთჯერადი ზარალი ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან აისახა სამთვიან საშეღავათო პერიოდთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობდა საცალო საბანკო მომსახურების კლიენტებისთვის სესხის ძირითადი თანხის და პროცენტის გადაუხდელობას სამი თვით. აღნიშნული წარმოადგენდა დაუყოვნებელ რეაგირებას კოვიდ-19-ის პანდემიის დაწყებაზე, რათა ნაკლებად გამხდარიყო საჭირო მომხმარებლების პირადად გამოცხადება ბანკის ფილიალებში და შემცირებულიყო ვირუსის გავრცელების საფრთხე. ამ მოდიფიკაციებით გამოწვეული წმინდა ზარალი აისახა მოგება-ზარალის ანგარიშგების არარეგულარულ მუხლში.

22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2021	*2020*	*2019*
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	290,634	201,550	204,339
გარანტიები და აკრედიტივები	33,138	27,458	24,898
საკასო ოპერაციები	17,870	14,135	18,351
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	15,783	8,438	10,870
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	460	48	38
სხვა	6,314	3,595	5,238
საკომისიო შემოსავალი	**364,199**	**255,224**	**263,734**
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(167,636)	(113,927)	(106,077)
გარანტიები და აკრედიტივები	(112)	(126)	(1,092)
საკასო ოპერაციები	(5,527)	(5,398)	(5,947)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(1,598)	(1,468)	(1,256)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(1,208)	(963)	(1,007)
სხვა	(5,528)	(3,013)	(3,523)
საკომისიო ხარჯი	**(181,609)**	**(124,895)**	**(118,902)**
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**182,590**	**130,329**	**144,832**

მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

2021 წელს ბანკმა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარა 323,772 ლარის შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, საკომისიო და სხვა წმინდა შემოსავლის ჩათვლით (2020 წ.: 229,008 ლარი, 2019 წ.: 272,828 ლარი).

(ათას ლარში)

22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აღიარებული აქვს 38,294 ლარის შემოსავალთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებები (2020 წ.: 33,699 ლარი, 2019 წ.: 25,709 ლარი). დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. გადავადებული შემოსავლის აღიარება ხდება შემოსავლად სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებასთან ერთად.

ბანკი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ბანკი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ბანკის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

2021 წელს ბანკმა აღიარა 8,266 ლარის შემოსავალი (2020 წ.: 8,639 ლარი, 2019 წ.: 7,222, ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

დარჩენილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	1 წელში	2 წელში	3 წელში	3-დან 5 წლამდე	5-დან 10 წლამდე	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	36,708	1,119	388	76	3	**38,294**
2020 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	9,951	1,544	1,303	2,198	18,703	**33,699**
2019 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	27,071	13,913	8,299	5,025	2,690	**56,998**

ბანკი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2021	*2020*	*2019*
ხელფასები და პრემიები	(226,643)	(193,755)	(199,044)
საპენსიო ხარჯები	(3,614)	(2,908)	(2,627)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	**(230,257)**	**(196,663)**	**(201,671)**

2021 წელს ხელფასები და პრემიები მოიცავს 44,334 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (2020 წ.: 54,200 ლარი, 2019 წ.: 57,129 ლარი), რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ბანკის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (26-ე შენიშვნა).

ბანკის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2021 წლის 31 დეკემბრით, 2020 წლის 31 დეკემბრითა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

წლის განმავლობაში თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა:	2021	2020	2019
მუდმივი დასაქმება:			
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	11	13	13
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	52	49	43
სხვა თანამშრომლები	5,889	5,697	5,729
	5,952	**5,759**	**5,785**
დროებითი დასაქმება:			
სხვა თანამშრომლები	59	24	21
	59	**24**	**21**
სულ	**6,011**	**5,783**	**5,806**

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2021	2020	2019
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(33,612)	(18,180)	(10,665)
მარკეტინგი და რეკლამა	(24,269)	(18,958)	(16,608)
საოპერაციო გადასახადები	(10,504)	(11,031)	(8,500)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(8,455)	(8,810)	(10,795)
საოფისე ინვენტარი	(5,613)	(5,509)	(5,166)
კომუნიკაცია	(4,690)	(4,681)	(4,525)
დატვირთვა და იჯარა	(4,326)	(4,014)	(5,888)
დაზღვევა	(3,389)	(3,057)	(2,769)
მგზავრობის ხარჯები	(3,552)	(3,051)	(3,820)
დაცვა-უსაფრთხოება	(3,174)	(2,502)	(1,392)
თანამშრომელთა ტრენინგი და აყვანა	(1,848)	(1,694)	(3,195)
კორპორატიული მასპინძლობა და გართობა	(1,853)	(1,275)	(9,254)
სხვა	(2,122)	(1,850)	(2,562)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(107,407)**	**(84,612)**	**(85,139)**

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორის გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო	592	578	521
სხვა მარწმუნებელ მომსახურებაზე დანახარჯები	235	491	487
სხვა პროფესიულ მომსახურებაზე დანახარჯები	**827**	**1,069**	**1,008**

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. ბანკისთვის სხვა რომელიმე აუდიტორს არ გაუწევია მარწმუნებელი ან სხვა მომსახურება 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში.

(ათას ლარში)

24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური		სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	51	-	-	-	-	51
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	109	-	-	-	-	109
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	966	-	-	-	-	966
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	(7,199)	30,373	5,838	(31,291)	(1,635)	(3,914)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	21	-	-	-	(1,195)	(1,174)
სხვა ფინანსური აქტივები	(2,621)	-	-	-	-	(2,621)
ფინანსური გარანტიები	6,601	53	3,722	(7)	-	10,369
კლიენტების აკრედიტივი	1,543	-	328	-	-	1,871
2021 წლის 31 დეკემბერით დასრულებული წლისთვის	**(1,825)**	**29,967**	**9,888**	**(31,298)**	**(2,830)**	**3,902**

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური		სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	56	-	-	-	-	56
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(79)	-	-	-	-	(79)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	130	-	-	-	-	130
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	(64,896)	(52,126)	(56,156)	(62,439)	(1,211)	(236,828)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(8)	-	-	-	-	(8)
ფინანსური გარანტიები	(4,086)	(33)	(3,091)	-	-	(7,210)
კლიენტების აკრედიტივი	(1,317)	-	(380)	-	-	(1,697)
2020 წლის 31 დეკემბერით დასრულებული წლისთვის	**(84,148)**	**(52,159)**	**(59,627)**	**(62,439)**	**(1,211)**	**(259,584)**

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური		სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(9)	-	-	-	-	(9)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	244	-	-	-	-	244
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	125	-	-	-	-	125
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	(4,058)	2,813	76,280	(159,859)	(1,146)	(85,970)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	7	-	-	-	-	7
ფინანსური გარანტიები	(396)	(17)	145	138	-	(130)
კლიენტების აკრედიტივი	(207)	117	(13)	-	-	(103)
2019 წლის 31 დეკემბერით დასრულებული წლისთვის	**(4,294)**	**2,913**	**76,412**	**(159,721)**	**(1,146)**	**(85,836)**

(ათას ლარში)

25. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2021	*2020*	*2019*
ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციის ზარალი*	-	(39,730)	-
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	-	(1,454)	-
დასაქმების შეწყვეტის გამო გადახდილი სარგებელი	-	-	(3,985)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვის შედეგად	-	-	(2,828)
სხვა	(78)	(107)	(5,466)
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	**(78)**	**(41,291)**	**(12,279)**

**ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციის ზარალი: კოვიდ-19-ის პანდემიის პასუხად ბანკმა განახორციელა ინიციატივა, რომელიც გულისხმობდა სამთვიან საშეღავათო პერიოდს თავისი მსესხებლებისთვის, კერძოდ, საშეღავათო პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი გადავადდა ან დარიცხვის წრფივი მეთოდით განაწილდა დაფარვის თავდაპირველ გრაფიკზე სესხის ვადის ამოწურვის თარიღამდე (ანუ არ რთული პროცენტი არ დაწესდა) ან, ზოგ შემთხვევაში, სესხის ვადის ამოწურვის თარიღის შემდეგაც (ანუ სესხის დაფარვის ვადა სამი თვით გაგრძელდა).* გადახდისგან დროებითი გათავისუფლების მიზანი იყო მომხმარებელთა ფილიალებში მიმოსვლის შემცირება და ქვეყანაში ვირუსის გავრცელებისთვის ხელის შეშლა. კოვიდ-19-ის პანდემიაზე აღნიშნული მყისიერი სოციალური რეაგირების შედეგად მოდიფიკაციის ზარალმა შეადგინა 39,730 ლარი. იმის გათვალისწინებით, რომ ინიციატივას საფუძვლად ედო მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობა და მსგავსი იყო კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯებისა, თავისი მაღალი ხარისხის ანომალიურობითა და არასტანდარტული ხასიათით, ეს მოდიფიკაციის დანაკარგები წარმოდგენილი იქნა ბანკის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არარეგულარული ხარჯის მუხლში.

*** 2020 წელს კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი: კოვიდ-19-თან ბრძოლაში დასახმარებლად ბანკმა შეისყიდა და საქართველოს მთავრობას ერთჯერადი შეწირულობის სახით გადასცა ლაბორატორიული ტესტები, რესპირატორული აღჭურვილობა და სხვა.*

26. წილობრივი გადახდა

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

2015 წელს ბანკმა ჩამოაყალიბა აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“. ბანკი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ბანკმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2021 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 80,449 ლარი გამოყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2020 წ.: 21,262 ლარი, 2019 წ.: 51,302 ლარი).

2021 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 20,100 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 46 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 176,218 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 46 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 50.12 ლარი ერთ აქციაზე.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

2020 წლის იანვარში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 271,460 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 49 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 315,869 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ორწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 49 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად განიხილავს 2020 წლის 31 იანვარს. ბანკის შეფასებით, 2020 წლის 31 იანვარს გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება იყო 56.98 ლარი.

2019 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 344,000 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 33 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 185,670 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 33 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2019 წლის 10 და 20 მარტს. ბანკის შეფასებით, 2019 წლის 10 და 20 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი და 59.04 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებებს ჯამში საქართველოს ბანკის ჯგუფის 10,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან ვადას. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 მარტს იყო 45.89 ლარი.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებებს, 2,065 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 51.57 და 66.12 ქართული ლარი, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს უფლების მინიჭების თარიღებამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2020 წელს დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა და ერთმა აღმასრულებელმა პირმა ხელი მოაწერეს წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ახალ ფიქსირებულ პირობით სამწლიან ხელშეკრულებებს სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 120,000 და 30,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან პერიოდს. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2020 წლის 3 ივნისსა და 2020 წლის 29 დეკემბერს. ბანკის შეფასებით, 2020 წლის 3 ივნისსა და 2020 წლის 29 დეკემბერს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 39.91 ლარს და 54.61 ლარს.

2020 წელს დირექტორთა საბჭოს არსებული წევრების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებები შეიცვალა და ცვლილების შედეგმა შეადგინა „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 33,333 ჩვეულებრივი აქცია. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2020 წლის 23 დეკემბერს. ბანკის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2020 წლის 23 დეკემბერს იყო 53.48 ლარი.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

2019 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამ და ხუთწლიან ხელშეკრულებებს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 915,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ და ხუთ თანაბარ ნაწილად სამი და ხუთი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს. ბანკის შეფასებით, 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 52.04 ლარს, 60.57 ლარს და 60.14 ლარს.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2021 წლის მარტში, 2020 წლის იანვარში და 2019 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 169,605, 231,914 და 256,436 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს, 2020 წლის 31 იანვარს და 2019 წლის 10 მარტს, შესაბამისად. ჯგუფის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს, 2020 წლის 31 იანვარს და 2019 წლის 10 მარტს გამოყოფილი აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, იყო 50.12 ლარი, 56.98 ლარი და 56.51 ლარი.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 50.70 ლარი ერთ აქციაზე 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 55.89 ლარი ერთ აქციაზე; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 56.92 ლარი ერთ აქციაზე).

ბანკის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 44,334 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 54,200 ლარი; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 61,114 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“. ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2021	*2020*	*2019*
გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი რაოდენობა	415,681	1,002,576	1,701,106
– მათ შორის დირექტორთა საბჭოსთვის	*30,100*	*424,793*	*1,259,000*
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, ერთ აქციაზე (ლარი სრული თანხით)	50.70	55.89	56.92
ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	**21,074**	**56,031**	**96,832**
წლის განმავლობაში აღიარებული მთლიანი ხარჯი (ლარი)*	**(44,334)**	**(54,200)**	**(61,114)**

**** 2019 წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯი მოიცავს 3,985 ლარის არარეგულარულ ხარჯს.***

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა

შესავალი

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორიც არის ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის უწყვეტი შემოსავლიანობისათვის და ბანკში თითოეული პირი არის ანგარიშვალდებული თავის მოვალეობებთან დაკავშირებულ რისკებზე. ბანკს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

2019 წელს ბანკმა დაიწყო რისკის მართვის ახალი სქემის და რისკის დასაშვები დონის სქემის პოლიტიკების დანერგვა, რომლებიც ეყრდნობა საწარმოს რისკის მართვის სამ თავდაცვით მოდელს და ასახავს სებ-ის მიერ შემოღებულ კორპორატიული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს. ახალი სქემა და პოლიტიკა სრულად განხორციელდა 2020 წლის ბოლოსთვის. დაცვის სამი მოდელი ხელს უწყობს რისკის მართვის გააზრებას და კონტროლს ბანკის რისკის მართვის სხვადასხვა ორგანოსა და განყოფილების ფუნქცია-მოვალეობების განმარტებით, რათა გაიზარდოს რისკის ეფექტური მართვა და კონტროლი.

<u>სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში მომუშავე კომიტეტი:</u>

<u>აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტი</u>
აუდიტის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

<u>რისკის კომიტეტი</u>
რისკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ბანკის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

<u>სპეციალური კომიტეტი</u>
სპეციალური კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება გაყოფის შემდგომი პროცესების ზედამხედველობაში, მათ შორის ბანკსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალის ჯგუფის“ (საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ყოფილი საინვესტიციო მიმართულება) ჯგუფის კომპანიებს შორის გარკვეული ოპერაციების მიმოხილვასა და დამტკიცებაში.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის მართვის სხვა ორგანოები:

დირექტორთა საბჭო
დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი
ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრესული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

შიდა აუდიტი
შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორატიული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ბანკის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ბანკის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ბანკი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ბანკის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ბანკის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ბანკის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ბანკი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაჰენტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაჰენტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ბანკი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლითაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორატიული სესხების პორტფელებისთვის ბანკს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ თითოეული მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაჰენტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ბანკის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო, მიკრო და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების შემთხვევაში, ბანკი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ბანკის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ბანკის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

			გარე რეიტინგის შეფასება	
შიდა რეიტინგის აღწერა*	**შიდა რეიტინგის შეფასება**		**საკრედიტო ბიურო**	**Standard & Poor's**
მაღალი შეფასება				
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	3+	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

** სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.*

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ბანკის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმნელეების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა	*1-ლი სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	480,889	480,889
სტანდარტული შეფასება	54,111	54,111
დაბალი შეფასება	132	132
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**535,132**	**535,132**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*1-ლი სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-
სტანდარტული შეფასება	1,892,669	1,892,669
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,892,669**	**1,892,669**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,031,369	1,031,369
სტანდარტული შეფასება	1,435,747	1,435,747
დაბალი შეფასება	13,804	13,804
რეიტინგის გარეშე	10,223	10,223
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,491,143**	**2,491,143**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,815,718	11,769	-	-	2,827,487
სტანდარტული შეფასება	1,133,827	166,392	-	-	1,300,219
დაბალი შეფასება	369,056	176,236	-	7,131	552,423
რეიტინგის გარეშე	148,039	13,011	-	-	161,050
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	203,308	10,883	214,191
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,751,165	67,134	-	2,163	2,820,462
სტანდარტული შეფასება	616,665	84,564	-	4,284	705,513
დაბალი შეფასება	112,440	106,454	-	5,083	223,977
რეიტინგის გარეშე	106,291	878	-	-	107,169
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	31,131	3,767	34,898
სხვა	-	-	73,374	12,908	86,282
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,733,636	103,160	-	308	1,837,104
სტანდარტული შეფასება	932,109	90,631	-	1,588	1,024,328
დაბალი შეფასება	108,045	69,942	-	561	178,548
რეიტინგის გარეშე	385,305	19,328	11	-	404,644
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	112,079	2,125	114,204
სხვა	-	-	30,633	2,053	32,686
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,415,629	23,339	-	858	1,439,826
სტანდარტული შეფასება	758,684	54,826	-	1,640	815,150
დაბალი შეფასება	272,104	135,897	-	2,259	410,260
რეიტინგის გარეშე	52,464	289	267	-	53,020
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	41,017	1,141	42,158
სხვა	-	-	64,877	17,301	82,178
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	58,481	295	-	-	58,776
სტანდარტული შეფასება	41,990	2,606	-	-	44,596
დაბალი შეფასება	19,639	7,215	-	-	26,854
რეიტინგის გარეშე	32,677	-	-	-	32,677
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	1,003	-	1,003
სხვა	-	-	1,511	-	1,511
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
რეიტინგის გარეშე	2,799	-	-	-	2,799
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	-	-	-
სხვა	-	-	-	9,581	9,581
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**

დებიტორული დავალიანება	*1-ლი სტადია*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	21,503	21,503
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**21,503**	**21,503**

სხვა ფინანსური აქტივები	*1-ლი სტადია*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	53,418	53,418
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**53,418**	**53,418**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაცემული გარანტიები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	307,607	24,337	-	331,944
სტანდარტული შეფასება	91,528	7,799	-	99,327
დაბალი შეფასება	58,376	3,334	-	61,710
რეიტინგის გარეშე	1,161,923	-	-	1,161,923
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	735	735
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,619,434**	**35,470**	**735**	**1,655,639**

აკრედიტივები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	67,925	-	-	67,925
სტანდარტული შეფასება	1,743	-	-	1,743
დაბალი შეფასება	410	-	-	410
რეიტინგის გარეშე	1,462	-	-	1,462
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**71,540**	**-**	**-**	**71,540**

აუთვისებელი სესხები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	581,310	1,415	-	582,725
სტანდარტული შეფასება	121,376	3,011	-	124,387
დაბალი შეფასება	12,986	4,561	-	17,547
რეიტინგის გარეშე	33,620	37	9	33,666
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	648	654
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**749,292**	**9,024**	**662**	**758,984**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა

	1-ლი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,053,231	1,053,231
სტანდარტული შეფასება	91,025	91,025
დაბალი შეფასება	739	904
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,144,995**	**1,145,160**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	1-ლი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-
სტანდარტული შეფასება	1,986,931	1,986,931
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,986,931**	**1,986,931**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები

	1-ლი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,010,178	1,010,178
სტანდარტული შეფასება	1,384,245	1,384,245
დაბალი შეფასება	11,003	11,003
რეიტინგის გარეშე	13,542	13,542
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,418,968**	**2,418,968**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,801,002	41,693	-	-	1,842,695
სტანდარტული შეფასება	1,145,486	110,608	-	-	1,256,094
დაბალი შეფასება	361,573	194,295	-	7,402	563,270
რეიტინგის გარეშე	679,043	32,879	-	-	711,922
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	209,877	974	210,851
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,987,104**	**379,475**	**209,877**	**8,376**	**4,584,832**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,521,205	108,883	-	1,283	2,631,371
სტანდარტული შეფასება	534,592	102,058	-	4,390	641,040
დაბალი შეფასება	111,250	101,843	-	4,968	218,061
რეიტინგის გარეშე	70,636	1,130	-	-	71,766
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	110,378	6,056	116,434
სხვა	-	-	57,855	9,152	67,007
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,237,683**	**313,914**	**168,233**	**25,849**	**3,745,679**

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,278,944	151,938	-	409	1,431,291
სტანდარტული შეფასება	834,885	135,345	-	309	970,539
დაბალი შეფასება	96,053	86,728	-	1,987	184,768
რეიტინგის გარეშე	320,796	55,462	-	11	376,269
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	136,014	706	136,720
სხვა	-	-	29,035	49	29,084
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,530,678**	**429,473**	**165,049**	**3,471**	**3,128,671**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,041,103	31,976	-	412	1,073,491
სტანდარტული შეფასება	514,395	51,890	-	965	567,250
დაბალი შეფასება	150,067	109,522	-	2,388	261,977
რეიტინგის გარეშე	37,796	379	-	-	38,175
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	66,073	1,619	67,692
სხვა	-	-	33,542	3,131	36,673
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,743,361**	**193,767**	**99,615**	**8,515**	**2,045,258**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	31,764	262	-	-	32,026
სტანდარტული შეფასება	42,352	703	-	-	43,055
დაბალი შეფასება	21,929	2,914	-	-	24,843
რეიტინგის გარეშე	1,730	-	-	-	1,730
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	406	-	406
სხვა	-	-	1,324	-	1,324
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**97,775**	**3,879**	**1,730**	**-**	**103,384**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
რეიტინგის გარეშე	3,919	-	-	-	3,919
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	-	-	-
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,919**	**-**	**-**	**-**	**3,919**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დებიტორული დავალიანება

	1-ლი სტადია	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	1,186	1,186
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,186**	**1,186**

სხვა ფინანსური აქტივები

	1-ლი სტადია	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	41,149	41,149
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**41,149**	**41,149**

გაცემული გარანტიები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	160,612	7,628	-	168,240
სტანდარტული შეფასება	40,554	7,414	-	47,968
დაბალი შეფასება	39,485	5,250	-	44,735
რეიტინგის გარეშე	1,168,545	6	-	1,168,551
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	31,017	31,017
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,409,196**	**20,298**	**31,017**	**1,460,511**

აკრედიტივები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	49,162	-	-	49,162
სტანდარტული შეფასება	10,970	-	-	10,970
დაბალი შეფასება	261	-	-	261
რეიტინგის გარეშე	58,578	-	-	58,578
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	5,940	5,940
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**118,971**	**-**	**5,940**	**124,911**

აუთვისებელი სესხები

	1-ლი სტადია	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	450,119	2,683	-	452,802
სტანდარტული შეფასება	62,708	878	-	63,586
დაბალი შეფასება	15,682	14,740	-	30,422
რეიტინგის გარეშე	76,182	287	-	76,469
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,107	1,107
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**604,691**	**18,588**	**1,107**	**624,386**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა

	1-ლი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	912,625	912,625
სტანდარტული შეფასება	369,748	369,748
დაბალი შეფასება	848	848
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,283,221**	**1,283,221**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	1-ლი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	30,414	30,414
სტანდარტული შეფასება	1,570,270	1,570,270
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,600,684**	**1,600,684**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	884,564	884,564
სტანდარტული შეფასება	771,422	771,422
დაბალი შეფასება	11,040	11,040
რეიტინგის გარეშე	13,134	13,134
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,680,160**	**1,680,160**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,639,444	31,717	-	-	1,671,161
სტანდარტული შეფასება	602,612	175,331	-	-	777,943
დაბალი შეფასება	334,032	116,850	-	6,583	457,465
რეიტინგის გარეშე	585,966	11,801	-	-	597,767
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	126,559	-	126,559
სხვა	-	-	17,822	1,078	18,900
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,130,691	52,274	-	731	2,183,696
სტანდარტული შეფასება	481,063	33,680	-	1,968	516,711
დაბალი შეფასება	101,978	73,922	-	3,050	178,950
რეიტინგის გარეშე	36,514	162	-	-	36,676
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	21,005	3,399	24,404
სხვა	-	-	88,408	23,125	111,533
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,361,742	13,919	-	-	1,375,661
სტანდარტული შეფასება	645,784	31,867	-	9	677,660
დაბალი შეფასება	91,539	45,411	-	99	137,049
რეიტინგის გარეშე	219,684	4,485	-	-	224,169
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	65,652	950	66,602
სხვა	-	-	44,421	691	45,112
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	963,489	11,884	-	471	975,844
სტანდარტული შეფასება	569,722	15,113	-	206	585,041
დაბალი შეფასება	155,999	82,621	-	1,673	240,293
რეიტინგის გარეშე	26,936	160	-	-	27,096
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	24,954	548	25,502
სხვა	-	-	82,821	6,843	89,664
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
რეიტინგის გარეშე	80,794	1,114	-	-	81,908
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	101	-	101
სხვა	-	-	3,530	-	3,530
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
რეიტინგის გარეშე	4,611	-	-	-	4,611
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	-	-	-
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დებიტორული დავალიანება	*1-ლი სტადია*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	1,031	1,031
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,031**	**1,031**

სხვა ფინანსური აქტივები	*1-ლი სტადია*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	45,848	45,848
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**45,848**	**45,848**

გაცემული გარანტიები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	178,025	-	-	178,025
სტანდარტული შეფასება	36,410	6,220	-	42,630
დაბალი შეფასება	50,215	9,580	-	59,795
რეიტინგის გარეშე	1,039,915	6	-	1,039,921
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,009	1,009
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**1,304,565**	**15,806**	**1,009**	**1,321,380**

აკრედიტივები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	24,503	-	-	24,503
სტანდარტული შეფასება	21,388	-	-	21,388
დაბალი შეფასება	1,147	-	-	1,147
რეიტინგის გარეშე	7,165	-	-	7,165
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	612	612
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**54,203**	**-**	**612**	**54,815**

აუთვისებელი სესხები	*1-ლი სტადია*	*მე-2 სტადია*	*მე-3 სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	180,375	201	-	180,576
სტანდარტული შეფასება	24,818	372	-	25,190
დაბალი შეფასება	6,496	3,438	-	9,934
რეიტინგის გარეშე	4,188	11	-	4,199
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,288	1,288
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	**215,877**	**4,022**	**1,288**	**221,187**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგნის ტიპები, რომლებსაც ბანკი მიიღებს, მოიცავს უძრავ ქონებას, მოძრავ ქონებას, ასევე ფინანსურ აქტივებს (ანაბრებს, აქციებს და გარანტიებს) და სხვა რეგისტრირებულ გირავნობებს. უზრუნველყოფის საგნის შეფასება და ამუშავება ხდება საყოველთაოდ მიღებული სტანდარტების და უზრუნველყოფის საგნისთვის სპეციფიკური მითითებების თანახმად. ეს ტრანზაქციები სტრუქტურირებულია სამართლებრივად დამტკიცებული სტანდარტული ხელშეკრულებების ქვეშ, სადაც გირაო უზრუნველყოფილია საჯარო რეესტრით, რამდენადაც ეს შესაძლებელია. ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ბანკის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის 76.0%-მდე გადაფასებულია ბოლო ორი წლისთვის (2020 წ.: 76.2%, 2019 წ.: 72.9%). რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორატიული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

	2021 წლის 31 დეკემბერი									
			სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %							
	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	*არაუზრუნველყოფილი*	*50%-ზე ნაკლები*	*50%-80%*	*80% - 90%*	*90%-100%*	*100%-200%*	*200%-300%*	*300%-400%*	*400%-ზე მეტი*
კომერციული სესხები	5,055,370	647,651	442,637	1,318,905	115,959	336,119	1,121,705	497,927	189,518	384,949
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	143,749	9,573	5,127	9,439	1,497	6,506	20,274	83,254	3,563	4,516
იპოთეკური სესხები	3,978,301	82,061	708,492	1,540,724	643,589	518,607	439,737	11,085	4,739	29,267
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	33,024	3,943	131	1,345	4,276	6,201	15,029	1,024	102	973
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,591,514	412,142	709,566	899,653	257,160	317,246	809,562	84,584	30,665	70,936
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	66,351	23,938	714	2,237	1,664	4,985	23,289	3,262	752	5,510
სამომხმარებლო სესხები	2,842,592	1,556,624	424,893	458,223	156,465	122,280	115,721	3,634	731	4,021
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	135,133	125,404	285	1,720	1,761	1,982	3,428	408	19	126
სალომბარდო სესხები	165,417	1	4,182	37,427	118,095	4,568	1,128	-	-	16
სალომბარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	2,074	2	1	1,807	111	113	28	-	-	12
კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**15,633,194**	**2,698,479**	**2,289,770**	**4,254,932**	**1,291,268**	**1,298,820**	**2,487,853**	**597,230**	**225,653**	**489,189**
		82.7%								

	2020 წლის 31 დეკემბერი									
			სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %							
	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	*არაუზრუნველყოფილი*	*50%-ზე ნაკლები*	*50%-80%*	*80% - 90%*	*90%-100%*	*100%-200%*	*200%-300%*	*300%-400%*	*400%-ზე მეტი*
კომერციული სესხები	4,584,832	572,992	602,524	1,057,709	87,797	124,255	1,052,751	131,764	314,779	640,261
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	155,315	14,679	2,802	12,332	155	11,962	91,684	7,560	8,904	5,237
იპოთეკური სესხები	3,745,679	64,018	968,053	1,885,175	431,607	199,633	127,956	9,315	2,236	57,686
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	48,552	2,838	245	14,665	11,368	7,109	10,172	432	74	1,649
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,128,671	341,997	899,928	915,699	251,957	205,996	460,139	29,963	3,654	19,338
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	93,830	36,947	900	9,752	5,358	11,641	24,107	1,949	526	2,650
სამომხმარებლო სესხები	2,045,258	1,111,529	443,882	383,889	62,457	23,479	16,216	1,055	640	2,111
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	112,811	104,324	593	4,311	2,051	261	1,169	51	11	40
სალომბარდო სესხები	103,384	-	3,338	23,313	72,392	1,748	2,576	2	-	15
სალომბარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	227	-	1	14	145	36	20	-	-	11
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**13,607,824**	**2,090,536**	**2,917,725**	**4,265,785**	**906,210**	**555,111**	**1,659,638**	**172,099**	**321,309**	**719,411**

	2019 წლის 31 დეკემბერი									
			სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %							
	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	*არაუზრუნველყოფილი*	*50%-ზე ნაკლები*	*50%-80%*	*80% - 90%*	*90%-100%*	*100%-200%*	*200%-300%*	*300%-400%*	*400%-ზე მეტი*
კომერციული სესხები	3,649,795	305,268	556,822	813,724	140,655	171,156	595,527	165,872	227,889	672,882
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	78,410	3,706	2,570	16	1	373	63,503	537	1,000	6,704
იპოთეკური სესხები	3,051,970	37,861	765,845	1,598,531	478,601	86,573	65,803	8,766	821	9,169
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	9,012	1,431	404	653	931	1,455	3,310	638	15	175
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,526,253	315,832	737,905	773,048	170,420	147,257	343,450	22,747	9,281	6,313
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	37,944	23,617	1,455	1,397	799	997	8,017	685	691	286
სამომხმარებლო სესხები	1,943,440	1,147,871	369,958	287,083	74,451	24,655	37,134	547	359	1,382
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	72,187	70,364	69	479	344	277	552	79	2	21
სალომბარდო სესხები	85,539	-	2,810	20,994	52,695	2,700	6,284	1	10	45
სალომბარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	253	-	-	6	150	21	32	-	8	36
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**11,256,997**	**1,806,832**	**2,433,340**	**3,493,380**	**916,822**	**432,341**	**1,048,198**	**197,933**	**238,360**	**689,791**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

2021 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად**
კომერციული სესხები	127,456	406
იპოთეკური სესხები	88,881	530
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	102,964	(4,174)
სამომხმარებლო სესხები	133,183	(9,446)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**452,484**	**(12,684)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**452,484**	**(12,684)**

2020 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად**
კომერციული სესხები	117,119	83
იპოთეკური სესხები	364,619	(34)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	347,449	(3,347)
სამომხმარებლო სესხები	347,562	(4,625)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**1,176,749**	**(7,923)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**1,176,749**	**(7,923)**

2019 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად**
კომერციული სესხები	35,186	(229)
იპოთეკური სესხები	51,776	(1,761)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	77,075	(4,038)
სამომხმარებლო სესხები	33,470	(3,332)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**197,507**	**(9,360)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**197,507**	**(9,360)**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში:

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	19,521	(121)
იპოთეკური სესხები	81,892	(231)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	35,301	(347)
სამომხმარებლო სესხები	25,063	(633)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**161,777**	**(1,332)**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**161,777**	**(1,332)**

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	14,952	(1)
იპოთეკური სესხები	100,079	(444)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	68,748	(1,023)
სამომხმარებლო სესხები	42,408	(1,962)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**226,187**	**(3,430)**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**226,187**	**(3,430)**

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	-	-
იპოთეკური სესხები	8	-
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	27	-
სამომხმარებლო სესხები	-	-
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**35**	**-**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**35**	**-**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2021			
	საქართველო	ევთგო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	777,831	409,875	86,361	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,892,402	-	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,462,826	953,739	77,602	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	15,264,047	-	-	15,264,047
ყველა სხვა აქტივი	1,077,726	171,915	2,939	1,252,580
	20,474,832	**1,535,529**	**166,902**	**22,177,263**
ვალდებულებები:				
კლიენტების ანაბრები და თამასუქები	11,227,587	892,927	1,452,617	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,532,540	2,176,888	51,056	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	306,238	1,066,857	-	1,373,095
საიჯარო ვალდებულება	81,776	-	-	81,776
ყველა სხვა ვალდებულება	300,264	50,561	282	351,107
	13,448,405	**4,187,233**	**1,503,955**	**19,139,593**
წმინდა საბალანსო პოზიცია	**7,026,427**	**(2,651,704)**	**(1,337,053)**	**3,037,670**

	2020				2019			
	საქართველო	ევთგო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქართველო	ევთგო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	776,754	946,463	105,019	1,828,236	1,008,882	832,879	91,885	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,986,555	-	-	1,986,555	1,569,954	30,433	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,408,604	922,077	88,332	2,419,013	792,613	827,974	58,863	1,679,450
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	13,200,987	-	-	13,200,987	11,063,789	-	-	11,063,789
ყველა სხვა აქტივი	1,077,287	235,989	1,991	1,315,267	1,045,493	27,332	169	1,072,994
	18,450,187	**2,104,529**	**195,342**	**20,750,058**	**15,480,731**	**1,718,618**	**150,917**	**17,350,266**
ვალდებულებები:								
კლიენტების ანაბრები და თამასუქები	11,287,812	857,028	1,351,638	13,496,478	7,486,614	805,466	1,245,123	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	742,831	2,044,365	43,510	2,830,706	1,767,156	1,649,486	62,727	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,450,598	-	1,450,598	-	1,998,803	-	1,998,803
საიჯარო ვალდებულება	89,812	-	-	89,812	88,535	-	-	88,535
ყველა სხვა ვალდებულება	169,744	237,112	412	407,268	168,350	9,280	5	177,635
	12,290,199	**4,589,103**	**1,395,560**	**18,274,862**	**9,510,655**	**4,463,035**	**1,307,855**	**15,281,545**
წმინდა საბალანსო პოზიცია	**6,159,988**	**(2,484,574)**	**(1,200,218)**	**2,475,196**	**5,970,076**	**(2,744,417)**	**(1,156,938)**	**2,068,721**

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ბანკი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ბანკის ინდივიდუალური კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 124.0%-ს გაუტოლდა (2020 წ.: 138.6%, 2019 წ.: 136.7%).

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკს საკმარისი ბუფერი აქვს, რომელიც აღემატება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის 100%-იან მოთხოვნას, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის სოლიდური ბუფერი ნიშნავს სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს ხანგრძლივი ვადით. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების მექანიზმი საკმარისად მოქნილია, რათა უზრუნველყოფს ლიკვიდურობა სხვადასხვა საბაზრო პირობებში. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 132.5% (2020 წ.: 137.5%, 2019 წ.: 132.5%), რაც საკმაოდ მაღალია სებ-ის მიერ მოთხოვნილ მინიმალურ სავალდებულო ბუფერზე.

ბანკი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და ახდენს უარყოფით გეპებზე მაქსიმალური ლიმიტის რეგულარულ მონიტორინგს, ბანკის ინდივიდუალურ მთლიან საზედამხედველო კაპიტალთან შედარებით, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების ანაბრები და თამასუქები	4,944,882	7,231,618	1,630,960	352,206	14,159,666
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,764,481	370,532	1,600,571	598,105	4,333,689
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	34,360	160,392	1,430,684	-	1,625,436
საიჯარო ვალდებულება	5,552	14,872	63,228	10,992	94,644
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,195	2,131	1,279	-	6,605
სხვა ვალდებულებები	164,087	220	328	18	164,653
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**6,916,557**	**7,779,765**	**4,727,050**	**961,321**	**20,384,693**

ფინანსური ვალდებულებები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების ანაბრები და თამასუქები	5,629,379	6,456,283	1,604,516	352,292	14,042,470
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	930,296	592,559	1,307,342	547,335	3,377,532
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	43,320	66,512	1,368,293	345,886	1,824,011
საიჯარო ვალდებულება	5,659	17,051	65,309	21,497	109,516
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	84,837	127,785	19,266	-	231,888
სხვა ვალდებულებები	60,116	2,525	6,656	102	69,399
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**6,753,607**	**7,262,715**	**4,371,382**	**1,267,112**	**19,654,816**

ფინანსური ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების ანაბრები და თამასუქები	3,650,821	5,133,204	874,815	105,994	9,764,834
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,967,803	400,603	1,095,778	783,227	4,247,411
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	43,943	699,436	1,388,813	334,625	2,466,817
საიჯარო ვალდებულება	5,376	15,310	61,735	26,675	109,096
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	4,772	5,789	187	-	10,748
სხვა ვალდებულებები	82,612	2,213	2,061	323	87,209
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**5,755,327**	**6,256,555**	**3,423,389**	**1,250,844**	**16,686,115**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
2021 წლის 31 დეკემბერი	993,711	640,788	843,710	17,546	2,495,755
2020 წლის 31 დეკემბერი	790,782	480,438	926,151	21,431	2,218,802
2019 წლის 31 დეკემბერი	440,748	242,684	782,161	138,581	1,604,174

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში. პირველადი კაპიტალის უვადო თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტი“ კატეგორიაში, ვინაიდან ხელმძღვანელობა ამ ვადაზე უფრო ადრე მათ დაფარვას არ მოელის.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ბანკი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არასავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ბანკის მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვალებად განაკვეთებზე. 2021 წლის, 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	6,733	5,516
ევრო	2	238	-
აშშ დოლარი	5	355	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	(6,733)	(5,516)
ევრო	2	(238)	-
აშშ დოლარი	5	(355)	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2020	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2020	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2020
ლარი	15	1,427	1,452
ევრო	2	242	-
აშშ დოლარი	3	13	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2020	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2020	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2020
ლარი	15	(1,427)	(1,452)
ევრო	2	(242)	-
აშშ დოლარი	3	(13)	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2019	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2019	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2019
ლარი	64	4,207	5,806
ევრო	2	168	-
აშშ დოლარი	7	94	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულით ზრდა 2019	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2019	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2019
ლარი	64	(4,207)	(5,806)
ევრო	2	(168)	-
აშშ დოლარი	7	(94)	-

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ბანკს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის რეალურად მოსალოდნელი მერყეობის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია მოგება-ზარალის ანგარიშში. ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება, როგორც 12 თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*
	2021		*2020*		*2019*	
ევრო	8.6%	80	15.1%	148	7.9%	(308)
აშშ დოლარი	6.4%	498	13.0%	1,340	6.4%	(2,915)

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარგადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაჰენტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ბანკი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურიზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ბანკის შემოსავალზე.

წინასწარგადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2021 წლის 31 დეკემბრით, 2020 წლის 31 დეკემბრითა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2021	(52,552)
2020	(40,748)
2019	(40,014)

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი.

კიბერთავდასხმების რისკი, ფულის გათეთრების და კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი

საინფორმაციო უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკი ბოლო რამდენიმე წელიწადში გაიზარდა და რამდენიმე მსხვილ ორგანიზაციაზე კიბერთავდასხმები განხორციელდა. საბედნიეროდ, ბანკის ოპერაციებზე არსებითი გავლენა ამას არ მოუხდენია და ბანკიდან მონაცემებს არ გაუჟონავს. ბოლო რამდენიმე წელიწადში ბანკმა გააფართოვა თავისი ოპერაციები და ყურადღება გადაიტანა საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების გაციფრულებაზე, შესაბამისად, გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულებებიც, მათ შორის თაღლითობაც, თუმცა ამას მნიშვნელოვანი ზარალი არ გამოუწვევია. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკები, რომელთაგან დასაცავად ბანკს ზომები აქვს მიღებული, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით იზრდება. ბანკს მარეგულირებელი და საზედამხედველო ორგანოები მკაცრ მოთხოვნებს უყენებენ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით. ამ მოთხოვნების შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს იძულების ღონისძიებები მარეგულირებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა განაპირობოს ფულადი ჯარიმა და უარყოფითი გავლენა ბანკის რეპუტაციაზე.

ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

საოპერაციო გარემო

ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის ის, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი საკრედიტო და საფონდო ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს უწყობს ბიზნესრისკების შემცირებას საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

რეგიონის არასტაბილურობა

საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული და არ არის მნიშვნელოვნად დამოკიდებული ერთ ქვეყანაზე. თუმცა იგი დამოკიდებულია რეგიონის, კერძოდ, თავისი სავაჭრო პარტნიორების, რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ეკონომიკაზე. რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დაძაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და სამხედრო კონფლიქტი, რამაც შეიძლება ჩვენს ბიზნესსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს.

ბანკი აქტიურად ახდენს რეგიონული და ადგილობრივი ბაზრის პირობების და პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგს და აგრეთვე აკვირდება საქართველოს მთავრობის საპასუხო ზომებს. იგი ახდენს სტრესულ და სცენარების ტესტირებას, რათა შეაფასოს გავლენა თავის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შეიმუშავეს რეაგირების სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები მართალია, ფინანსური ბაზრის რყევები და გეოპოლიტიკური დაძაბულობა უარყოფითად აისახება რეგიონის სავაჭრო პარტნიორებზე, საქართველოს პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმი და კარგად დივერსიფიცირებული ეკონომიკა, ერთ ქვეყანაზე დამოკიდებულების თვალსაზრისით, ქვეყანას საშუალებას აძლევს, უფრო მედეგი იყოს რეგიონული საგარეო შოკების მიმართ.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

ბანკმა კლიმატის რისკი ახალ რისკად განსაზღვრა. კლიმატთან დაკავშირებული რისკი არის ფინანსური ზარალის და/ან ბანკის რეპუტაციის შელახვის რისკი უფრო ნახშირბადის უფრო ნაკლები ემისიის გამომწვევ ეკონომიკაზე გადასვლის დაჩქარების შედეგად, ასევე რეალური ფიზიკური ზიანის მატერიალიზება, რაც შეიძლება დადგეს კლიმატის ცვლილების შედეგად მწვავე ან ქრონიკული სტიქიური მოვლენების გამო.

2021 წლის განმავლობაში ბანკმა დაიწყო კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის შემუშავება და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ინტეგრირება რისკის მართვის სისტემასა და ბიზნესის მედეგობის შეფასებებში. ბანკი კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესამცირებლად შემდეგ ღონისძიებებს მიმართავს:

- ბანკის მასშტაბით კლიმატის შესახებ ცნობადობის ამაღლება და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების და შესაძლებლობების ცოდნის გაღრმავება, მათ შორის იმის დადგენა, თუ როგორ შეიძლება კლიმატის ცვლილების გარდამავლობის და ფიზიკურმა რისკებმა გამოიწვიოს ბანკისთვის საკრედიტო, ლიკვიდურობის, კაპიტალთან დაკავშირებული, საოპერაციო და რეპუტაციის რისკები მოკლევადიან და გრძელვადიან პერსპექტივაში.
- პორტფელის დონეზე საკრედიტო რისკის წინასწარი შეფასების ჩატარება სხვადასხვა სექტორისთვის იმ მიზნით, რომ მოხდეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ინტეგრირება საკრედიტო რისკის მართვის სისტემაში. ეს მოიცავს Scope 3 ემისიების გამოთვლას პორტფელის შერჩეული ნაწილებისთვის PCAF-ის სტანდარტის (რამდენადაც ეს შესაძლებელია) და საკუთარი მეთოდოლოგიების გამოყენებით პორტფელის დივერსიფიცირებული სეგმენტებისთვის;
- ჩვენ დავიწყეთ წინასწარი სამუშაოები გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკისა და რისკის მართვის სისტემის გასაახლებლად, რათა გადავჭრათ კლიმატთან დაკავშირებული საკითხები და გამოვავლინოთ და ვმართოთ კლიმატთან დაკავშირებული რისკები მაღალი რისკის მქონე მომხმარებლების შემთხვევაში.
- Scope 1 და 2 სათბური აირების ემისიების, ასევე ბანკის საკუთარი ოპერაციებიდან Scope 3 ემისიების მონიტორინგი; და
- კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შეფასების, მართვისა და გაცხადებისთვის საჭირო მაჩვენებლებისა და მონაცემების საჭიროების განსაზღვრა

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ახალი რისკები

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების პოტენციური გავლენა ექვემდებარება შემდგომ ანალიზს და, შესაბამისად, არ არის საკმარისად სარწმუნო, რომ აისახოს ფინანსურ ანგარიშგებაში. ამის მიუხედავად, ბანკის მიერ ჩატარებული მაღალი დონის შეფასების მიხედვით, კლიმატთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი სასესხო პორტფელისთვის შედარებით დაბალია.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკი შეიძლება უარყოფითად აისახოს მსესხებლის დეფოლტის ალბათობაზე და ბანკის მიერ განცდილი ზარალის ოდენობაზე დეფოლტის შემთხვევაში. საკრედიტო რისკის მხრივ, კლიმატთან დაკავშირებულმა არ რისკებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს შემდეგზე:

- დეფოლტის ალბათობა
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში
- მაკროეკონომიკური სცენარების ანალიზი

ბანკი იღებს ვალდებულებას უზრუნველყოს, რომ მისი ქმედებები ემსახურებოდეს საქართველოს კლიმატთან დაკავშირებული მიზნების მიღწევას, მათ შორის იმ მიზნებისას, რომლებიც მოცემულია განახლებულ ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ კონტრიბუციაში (2021 წ.). გეგმების განახლებასთან ერთად, ბანკიც უფრო დეტალურად განაახლებს თავის ამოცანებს და პოლიტიკებს.

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით, გარდა ნაღდი ფულისა და მოკლევადიანი ანაბრებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას:

2021 წლის 31 დეკემბერს	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	218,793	218,793
მიწა	-	-	*11,762*	*11,762*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*152,167*	*152,167*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*54,864*	*54,864*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,242	2,488,817	108	2,494,167
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	125,679	-	125,679
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,892,402	-	1,892,402
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	14,931,421	14,931,421
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	6,605	-	6,605
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	13,548,458	-	13,548,458
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,388,792	371,692	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,316,918	128,484	1,445,402
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	88,483	88,483

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბერს	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	219,005	219,005
მიწა	-	-	*10,981*	*10,981*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*146,112*	*146,112*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*61,912*	*61,912*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,229	2,415,676	108	2,419,013
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	10,270	-	10,270
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,986,555	-	1,986,555
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	12,911,712	12,911,712
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	231,888	-	231,888
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	13,483,208	-	13,483,208
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,655,217	175,489	2,830,706
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,404,266	106,850	1,511,116
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	97,189	97,189

2019 წლის 31 დეკემბერს	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	*204,885*	204,885
მიწა	-	-	*56,909*	*56,909*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*75,328*	*75,328*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*72,648*	*72,648*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,316	1,676,739	395	1,679,450
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	31,920	-	31,920
სხვა აქტივები - საკუთარი სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები				
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,600,387	-	1,600,387
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	11,165,686	11,165,686
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	10,748	-	10,748
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	9,532,366	-	9,532,366
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,341,563	137,806	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,782,277	274,098	2,056,375
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	89,406	89,406

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ბანკმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, მისი აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაჰენტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტიციის ობიექტი.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. მსგავსი საკრედიტო რისკის, ვალუტის და დარჩენილი ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთები გამოიყენება, როგორც დისკონტირების განაკვეთი შეფასების მოდელში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	2018 წლის 31 დეკემბერს	*2019 წლის 31 დეკემბერს*	*საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა*	*2020 წლის 31 დეკემბერს*	*2021 წლის 31 დეკემბერს*
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები					
კაპიტალის ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	395	395	(287)	108	108

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე დონეს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	საბალანსო ღირებულება	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*
	2021		*2020*		*2019*	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	108	+/- 16	108	+/- 16	395	+/- 59

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ბანკმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ბანკმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც, ბანკის აზრით, ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ბანკის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	2020	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	მიწ.	მაქს.	შეწონილი საშუალო	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	მიწ.	მაქს.	შეწონილი საშუალო
საინვესტიციო ქონება	**218,793**									
მიწა	11,762	საბაზრო მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ფასი	0.001	2.639	0.742	კვ.მ., მიწა	32	360,001	8,162
საცხოვრებელი უძრავი ქონება	152,167	საბაზრო მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ფასი	0.062	3.252	0.983	კვ.მ., შენობა	15	782	186
არასაცხოვრებელი უძრავი ქონება	54,864									
	47,621	საბაზრო მეთოდი	ფასი	34.582	2,190.655	885.635	კვ.მ., მიწა	70	40,000	3,306
							კვ.მ., შენობა	30	7,059	1,543
	6,786	შემოსავლის მეთოდი	1 კვ.მ.-ის იჯარა	0.004	0.051	0.018	კვ.მ., შენობა	103	2,021	685
			დატვირთვის მაჩვენებელი	50%	85%	77%				
			1 კვ.მ. მიწის ფასი	0.638	1.379	1.051	კვ.მ., მიწა	209	357	274
	457	დანახარჯების მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯები	0.763	0.901	0.840	კვ.მ., შენობა	298	320	310

**** ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.***

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაბრების გარდა.

	2021 წლის 31 დეკემბერს		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,892,402	-	-
	15,264,047	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები			
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	21,503	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	5,350	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	2,488,817	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	2,531
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	123,148
სულ	**17,177,952**	**2,494,167**	**125,679**
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	13,573,131	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,760,484	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,373,095	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	81,776	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	49,141	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	1,385
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	5,220
სულ	**18,837,627**	**-**	**6,605**

	2020 წლის 31 დეკემბერს			*2019 წლის 31 დეკემბერს*		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით*	*ამორტიზებული ღირებულება*	*სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,986,555	-	-	1,600,387	-	-
	13,200,987	-	-	11,063,789	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები						
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	1,186	-	-	1,031	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	3,337	-	-	2,711	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	2,415,676	-	-	1,676,739	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	1,549	-	-	2,566
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	8,721	-	-	29,354
სულ	**15,188,728**	**2,419,013**	**10,270**	**12,665,207**	**1,679,450**	**31,920**
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	13,496,478	-	-	9,537,203	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,830,706	-	-	3,479,369	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,450,598	-	-	1,998,803	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	89,812	-	-	88,535	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	41,762	-	-	38,804	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	1,102	-	-	1,914
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	230,786	-	-	8,834
სულ	**17,909,356**	**-**	**231,888**	**15,142,714**	**-**	**10,748**

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, ან ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაბრები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2021	*სამართლიანი ღირებულება 2021*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2021*
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,892,402	1,892,402	-
	15,264,047	14,931,421	(332,626)
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	13,573,131	13,548,458	24,673
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,760,484	3,760,484	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,373,095	1,445,402	(72,307)
საიჯარო ვალდებულებები	81,776	88,483	(6,707)
მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**(386,967)**

	საბალანსო ღირებულება 2020	*სამართლიანი ღირებულება 2020*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2020*	*საბალანსო ღირებულება 2019*	*სამართლიანი ღირებულება 2019*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2019*
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,986,555	1,986,555	-	1,600,387	1,600,387	-
	13,200,987	12,911,712	(289,275)	11,063,789	11,165,686	101,897
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	13,496,478	13,483,208	13,270	9,537,203	9,532,366	4,837
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,830,706	2,830,706	-	3,479,369	3,479,369	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,450,598	1,511,116	(60,518)	1,998,803	2,056,375	(57,572)
საიჯარო ვალდებულებები	89,812	97,189	(7,377)	88,535	89,406	(871)
მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**(343,900)**			**48,291**

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაბრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა და საკრედიტო ბარათებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ბანკის სახელშეკრულებო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ 27-ე შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	2021 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,045,395	228,672	-	-	-	-	-	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,892,402	-	-	-	-	-	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,157,820	1,276,700	6,843	12,486	10,367	27,305	2,646	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	35	2,937,632	854,662	1,897,701	3,806,868	2,162,916	3,604,233	15,264,047
სულ	**4,095,652**	**4,443,004**	**861,505**	**1,910,187**	**3,817,235**	**2,190,221**	**3,606,879**	**20,924,683**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,309,336	2,576,776	1,130,388	6,012,049	830,913	447,869	265,800	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	171,095	1,586,489	89,091	260,130	746,187	509,173	398,319	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	34,237	16,313	137,969	963,841	220,735	-	1,373,095
საიჯარო ვალდებულებები	-	5,596	5,200	9,270	32,530	21,899	7,281	81,776
სულ	**2,480,431**	**4,203,098**	**1,240,992**	**6,419,418**	**2,573,471**	**1,199,676**	**671,400**	**18,788,486**
წმინდა	**1,615,221**	**239,906**	**(379,487)**	**(4,509,231)**	**1,243,764**	**990,545**	**2,935,479**	**2,136,197**
აკუმულირებული გეპი	**1,615,221**	**1,855,127**	**1,475,640**	**(3,033,591)**	**(1,789,827)**	**(799,282)**	**2,136,197**	

	2020 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,309,660	518,576	-	-	-	-	-	1,828,236
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,986,555	-	-	-	-	-	-	1,986,555
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	307,194	2,091,667	5,027	889	8,799	3,079	2,358	2,419,013
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	2,526,630	765,369	1,440,642	3,327,029	1,883,402	3,257,915	13,200,987
სულ	**3,603,409**	**5,136,873**	**770,396**	**1,441,531**	**3,335,828**	**1,886,481**	**3,260,273**	**19,434,791**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,083,695	3,515,473	1,077,347	5,299,307	918,471	343,453	258,732	13,496,478
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	196,892	730,227	157,096	419,373	490,488	496,216	340,414	2,830,706
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	43,171	17,258	45,341	1,111,923	45,499	187,406	1,450,598
საიჯარო ვალდებულებები	-	5,611	5,650	10,725	32,204	21,938	13,684	89,812
სულ	**2,280,587**	**4,294,482**	**1,257,351**	**5,774,746**	**2,553,086**	**907,106**	**800,236**	**17,867,594**
წმინდა	**1,322,822**	**842,391**	**(486,955)**	**(4,333,215)**	**782,742**	**979,375**	**2,460,037**	**1,567,197**
აკუმულირებული გეპი	**1,322,822**	**2,165,213**	**1,678,258**	**(2,654,957)**	**(1,872,215)**	**(892,840)**	**1,567,197**	

	2019 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,383,326	550,320	-	-	-	-	-	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,569,954	30,433	-	-	-	-	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	299,163	1,220,311	4,584	464	46,849	105,190	2,889	1,679,450
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,539,973	715,242	1,489,690	3,104,969	1,600,616	2,613,299	11,063,789
სულ	**3,252,443**	**3,341,037**	**719,826**	**1,490,154**	**3,151,818**	**1,705,806**	**2,616,188**	**16,277,272**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,014,598	1,610,177	770,127	4,293,858	716,718	84,975	46,750	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	264,122	1,698,024	97,838	267,486	423,000	383,386	345,513	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	43,778	627,132	42,801	244,973	876,535	163,584	1,998,803
საიჯარო ვალდებულებები	-	5,350	5,175	9,588	31,502	20,096	16,824	88,535
სულ	**2,278,720**	**3,357,329**	**1,500,272**	**4,613,733**	**1,416,193**	**1,364,992**	**572,671**	**15,103,910**
წმინდა	**973,723**	**(16,292)**	**(780,446)**	**(3,123,579)**	**1,735,625**	**340,814**	**2,043,517**	**1,173,362**
აკუმულირებული გეპი	**973,723**	**957,431**	**176,985**	**(2,946,594)**	**(1,210,969)**	**(870,155)**	**1,173,362**	

ბანკის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ბანკი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს „ერთ წლამდე“ კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. იმის გათვალისწინებით, რომ საკრედიტო ბარათებს არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადები, ზემოაღნიშნული განაწილება კატეგორიებად ხდება დაფარვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით.

ბანკის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაბრები და თამასუქები შეადგენდა 13,573,131 ლარს (2020 წ.: 13,496,478 ლარი; 2019 წ.: 9,537,203 ლარი) და წარმოადგენდა ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 71%-ს (2020 წ.: 74%; 2019 წ.: 62%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ბანკის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 3,760,484 ლარს (2020 წ.: 2,830,706 ლარი, 2019 წ.: 3,479,369 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 20%-ია (2020 წ.: 15%, 2019 წ.: 23%). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 1,373,095 ლარს (2020 წ.: 1,450,598 ლარი, 2019 წ.: 1,998,803 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 7%-ს (2020 წ.: 8%, 2019 წ.: 13%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით, ბანკს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა იმ მიმდინარე ანგარიშებისა, რომლებიც შესულია ერთ წლამდე ვადიან კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდით გაგრძელდეს:

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2021 წლის 31 დეკემბერს		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,274,067	-	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,892,402	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,453,849	40,318	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,690,030	9,574,017	15,264,047
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	21,503	-	21,503
გადახდილი ავანსები	43,200	7,926	51,126
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	6,092	-	6,092
აქტივის გამოყენების უფლება	-	73,441	73,441
საინვესტიციო ქონება	-	218,793	218,793
ძირითადი საშუალებები	-	327,243	327,243
გუდვილი	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	115,838	115,838
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	-	151,311	151,311
მოგების გადასახადი აქტივები	-	-	-
სხვა აქტივები	196,961	10,495	207,456
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	46,324	-	46,324
სულ აქტივები	**11,624,428**	**10,552,835**	**22,177,263**
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	12,028,549	1,544,582	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,106,805	1,653,679	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	188,519	1,184,576	1,373,095
საიჯარო ვალდებულებები	20,066	61,710	81,776
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	45,066	26,795	71,861
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	85,270	22,718	107,988
სხვა ვალდებულებები	169,979	1,279	171,258
სულ ვალდებულებები	**14,644,254**	**4,495,339**	**19,139,593**
წმინდა	**(3,019,826)**	**6,057,496**	**3,037,670**

	2020 წლის 31 დეკემბერს			*2019 წლის 31 დეკემბერს*		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*	*1 წელზე ნაკლები*	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,828,236	-	1,828,236	1,933,646	-	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,986,555	-	1,986,555	1,600,387	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,404,777	14,236	2,419,013	1,524,522	154,928	1,679,450
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,732,641	8,468,346	13,200,987	3,744,905	7,318,884	11,063,789
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	1,186	-	1,186	1,031	-	1,031
გადახდილი ავანსები	22,323	15,128	37,451	20,873	13,976	34,849
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	5,795	-	5,795	5,719	-	5,719
აქტივის გამოყენების უფლება	-	77,763	77,763	-	90,039	90,039
საინვესტიციო ქონება	-	219,005	219,005	-	204,885	204,885
ძირითადი საშუალებები	-	330,269	330,269	-	322,576	322,576
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	104,282	104,282	-	90,224	90,224
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	-	151,311	151,311	-	151,311	151,311
მოგების გადასახადი აქტივები	21,325	-	21,325	-	-	-
სხვა აქტივები	241,329	31,239	272,568	89,673	12,949	102,622
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	60,859	-	60,859	36,285	-	36,285
სულ აქტივები	**11,305,026**	**9,445,032**	**20,750,058**	**8,957,041**	**8,393,225**	**17,350,266**
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	11,975,822	1,520,656	13,496,478	8,688,760	848,443	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,503,588	1,327,118	2,830,706	2,327,470	1,151,899	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	105,770	1,344,828	1,450,598	713,711	1,285,092	1,998,803
საიჯარო ვალდებულებები	21,986	67,826	89,812	20,113	68,422	88,535
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	23,351	22,967	46,318	33,833	10,237	44,070
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	59,663	59,663	603	35,005	35,608
სხვა ვალდებულებები	275,264	26,023	301,287	97,957	-	97,957
სულ ვალდებულებები	**13,905,781**	**4,369,081**	**18,274,862**	**11,882,447**	**3,399,098**	**15,281,545**
წმინდა	**(2,600,755)**	**5,075,951**	**2,475,196**	**(2,925,406)**	**4,994,127**	**2,068,721**

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომლებიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

ბანკმა განაახლა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების გამოვლენის, შეფასებისა და მონიტორინგის პოლიტიკა და პროცედურები. ბანკის რისკის მართვის სისტემას ყველა დონეზე განიხილავს და ამოწმებს ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი და მარწმუნებელი მომსახურების გარე მომწოდებლები.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2021 წლის 31 დეკემბერი				
	მშობელი კომპანია	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*შვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის	**-**	**69,503**	**219**	**-**	**-**
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	-	-	-	-	-
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, მთლიანი	**-**	**-**	**3,230**	**-**	**10,649**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	-	-	-	-	8,944
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	-	-	(6,531)
სხვა მოძრაობა**	-	-	(3)	-	(1,009)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები,	**-**	**-**	**3,227**	**-**	**12,053**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(9)	-	(27)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, წმინდა	**-**	**-**	**3,218**	**-**	**12,026**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	-	368	-	(644)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	80	-	-
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**7,098**	**69,354**	**33,151**	**166**	**32,620**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	22,715	100,714	1,958	36	21,490
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	-	(27,415)	(26,902)	-	(32,337)
სხვა მოძრაობა**	-	34,043	118	-	9,355
ანაბრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**29,813**	**176,696**	**8,325**	**202**	**31,128**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	547	1,669	(1,589)	-	1,368
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**843**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა**	-	-	(169)	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**674**	**-**	**-**
ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	**708**	**-**	**-**	**-**	**-**
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	5,038	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა**	(708)	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**5,038**	**-**	**-**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(163)	-	-	-	-
პირობითი ვალდებულებები და გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	21

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2020 წლის 31 დეკემბერს					*2019 წლის 31 დეკემბერს*				
	მშობელი კომპანია	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*შვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა* *	*მშობელი კომპანია*	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*შვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა* *
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**54,871**	**99**	**-**	**-**	**-**	**36,397**	**18**	**-**	**-**
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, მთლიანი	**-**	**-**	**13,832**	**-**	**6,721**	**-**	**-**	**17,224**	**-**	**1,654**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	-	-	7,729	-	7,798	-	380	9,891	-	6,347
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	(19,190)	-	(5,322)	-	(380)	(13,816)	-	(3,500)
სხვა მოძრაობა**	-	-	859	-	1,452	-	-	533	-	2,220
31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, მთლიანი	**-**	**-**	**3,230**	**-**	**10,649**	**-**	**-**	**13,832**	**-**	**6,721**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(89)	-	(8)	-	-	(23)	-	(12)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, წმინდა	**-**	**-**	**3,141**	**-**	**10,641**	**-**	**-**	**13,809**	**-**	**6,709**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	-	1,541	-	424	-	3	1,928	-	304
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	(66)	-	(69)	-	-	129	-	(30)
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**39,504**	**50,673**	**9,241**	**3**	**30,476**	**46,012**	**31,628**	**4,175**	**327**	**14,472**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	252	20,391	24,628	163	23,211	16,533	29,666	6,110	-	21,222
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	(25,431)	(2,565)	(573)	-	(19,565)	(22,816)	(9,952)	(917)	(103)	(14,402)
სხვა მოძრაობა**	(7,227)	855	(145)	-	(1,502)	(225)	(669)	(127)	(221)	9,184
ანაბრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**7,098**	**69,354**	**33,151**	**166**	**32,620**	**39,504**	**50,673**	**9,241**	**3**	**30,476**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(1,777)	(809)	(1,973)	-	(1,249)	(1,761)	(849)	(1,057)	-	(1,117)
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**232**	**-**	**-**	**-**	**-**	**309**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა**	-	-	611	-	-	-	-	(77)	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბრის	**-**	**-**	**843**	**-**	**-**	**-**	**-**	**232**	**-**	**-**
ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის	**37,237**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	708	-	-	-	-	34,424	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო	(37,298)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა**	61	-	-	-	-	2,813	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**708**	**-**	**-**	**-**	**-**	**37,237**	**-**	**-**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(1,619)	-	-	-	-	(1,150)	-	-	-	-
პირობითი ვალდებულებები და გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	176	-	-	-	-	-

**** უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა მოიცავს საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ბანკის წამყვან აღმასრულებელ პირებს.***

***** 2019 წელს სხვა მოძრაობები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანგარიშებში, ძირითადად, უკავშირდება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრების შეცვლას.***

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2021	**2020**	**2019**
ხელფასები და სხვა სარგებელი	11,197	9,197	13,041
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია *	25,048	27,188	39,553
სოციალური უზრუნველყოფის დანახარჯები	-	-	-
სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება	**36,245**	**36,385**	**52,594**

**** 2019 წელს წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია მოიცავდა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის განკუთვნილ 3,985 ლარს, რაც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.***

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (26-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის 21 ადამიანი შედიოდა (2020 წლის 31 დეკემბერი: 20; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 22).

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი სრულად აკმაყოფილებდა ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად. ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლების მიზნები, სტრატეგია და პროცესები არ შეცვლილა.

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე.

2020 წლის მარტის ბოლოს სებ-მა წარმოადგინა საქართველოს საბანკო სექტორის ზედამხედველობის განახლებული გეგმა, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოში კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური შედეგების შემსუბუქებას.

განხორციელდა კაპიტალის ადეკვატურობის შემდეგი ინიციატივები:

- კომბინირებული ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%-იანი მოთხოვნის კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი 0%-მდე შემცირდა.
- პილარ 2-ის მოთხოვნები:
    - სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნა 2/3-ით შემცირდა.
    - ძირითად პირველად კაპიტალსა და პირველად კაპიტალზე დამატებითი საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერის მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვა, რომელიც 2020 წლის მარტის ბოლოსთვის იყო დაგეგმილი, განუსაზღვრელი ვადით გადაიდო; ამის მიუხედავად, დამატებითი სახელობითი კონცენტრაციის ბუფერის და GRAPE ბუფერის მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვა გადაიდო 2021 წლის მარტის ბოლომდე სებ-ის მითითებით.
    - საჭიროების შემთხვევაში, პილარ 2-ის ფარგლებში განსაზღვრული დანარჩენი ბუფერების (სახელობითი კონცენტრაციის, სავალუტო საკრედიტო რისკის, წმინდა GRAPE ბუფერები) მოთხოვნების მთლიანად ან ნაწილობრივ გაუქმების საკითხი ღია რჩება.
- ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკებს უფლება აქვთ ნაწილობრივ ან სრულად გამოიყენონ პილარ 2-ის და კონსერვაციის ბუფერები და ეზღუდებათ კაპიტალის დისტრიბუცია ნებისმიერი ფორმით.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ III-ის მიხედვით (გაგრძელება)

სებ-ისგან ქართულ ბანკებს დაევალათ 2020 წლის პირველ კვარტალში ზოგადი რეზერვების შექმნა ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველზე, ანუ იმავე საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გამოსათვლელად. რეზერვის კონკრეტულ მოთხოვნის რაოდენობრივი განსაზღვრა ასახავს, სებ-ის შეფასებით, შესაძლო საკრედიტო ზარალებს საბანკო სისტემის საკრედიტო პორტფელზე მთელი ეკონომიკური ციკლის განმავლობაში, არსებული ეკონომიკური მოლოდინების გათვალისწინებით. სებ-ს მიაჩნია, რომ საბანკო სისტემის კაპიტალის კოეფიციენტები საკმარისად აღემატება კაპიტალის მოსალოდნელ მინიმალურ მოთხოვნებს, რომ შეძლოს ამ წინასწარი ზოგადი რეზერვის ათვისება და, ამასთანავე, შეინარჩუნოს საკმარისი ბუფერი მინიმალური სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების ზემოთ.

შესაბამისად, საქართველოს ბანკმა დააანონსა გამოთავისუფლებული კაპიტალის ბუფერების აღდგენის გეგმა და განაახლა საბანკო სექტორისთვის ბაზელ 3-ის კაპიტალის დამატებითი მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვის გრაფიკი. ამის შედეგად, ბანკის ძლიერი კაპიტალის პოზიციის გათვალისწინებით, იმისათვის, რომ უზრუნველყოს აქციონერებისთვის კაპიტალის განაწილების მოქნილობა, ბანკმა სებ-ს დაუდასტურა, რომ იგი აღარ იყენებს და არც მოელის, რომ გამოიყენებს პილარ 2-ს ან კონსერვაციის ბუფერებს, რომელთა დათმობა მოხდა 2020 წელს.

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2021	*2020*	*2019*
პირველადი კაპიტალი	2,691,000	1,989,190	1,887,571
მეორადი კაპიტალი	784,800	830,145	616,113
სულ კაპიტალი	**3,475,800**	**2,819,335**	**2,503,684**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**17,977,949**	**16,040,094**	**13,868,169**
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	**15.0%**	**12.4%**	**13.6%**
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**19.3%**	**17.6%**	**18.1%**
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	**13.6%**	**9.2%**	**12.2%**
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	**17.7%**	**13.8%**	**17.1%**

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის თაობაზე) მიხედვით

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	2021	*2020*	*2019*
პირველადი კაპიტალი	3,036,408	2,414,358	2,056,986
გამოკლებული: გამოქვითვები - გუდვილი	(33,453)	(33,453)	(33,453)
მეორადი კაპიტალი	1,220,513	1,309,028	947,794
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(10)	(10)	(10)
სულ კაპიტალი	**4,223,458**	**3,689,923**	**2,971,317**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**19,257,218**	**17,029,786**	**14,428,008**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	21.9%	21.7%	20.6%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.6%	14.0%	14.0%
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**8.0%**	**8.0%**	**8.0%**

(ათას ლარში)

32. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 24 თებერვალს რუსეთი უკრაინაში შეიჭრა. რუსეთ-უკრაინის ომის საპასუხოდ, რუსეთზე დაწესდა საერთაშორისო სანქციები, მათ შორის, დაიბლოკა რამდენიმე წამყვანი რუსული ბანკის წვდომა SWIFT-ის საერთაშორისო გადახდის სისტემაზე. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ქართულ ფინანსურ სექტორს დაავალა აშშ-ს, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის სანქციების რეჟიმის მოქმედი მოთხოვნების დაკმაყოფილება. რუსეთისთვის დაწესებული სანქციები სწრაფად იცვლება, გავლენას ახდენს რუსეთის ეკონომიკის სტრატეგიულ სექტორებზე და განსაკუთრებით აისახება ფინანსურ სექტორზე. ჯგუფმა უკვე დიდი ხანია, მიიღო ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკა სანქციების შესრულების რისკთან მიმართებით, რომელსაც გულდასმით აღასრულებს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობდა ბელარუსში დაფუძნებული კომერციული ბაკნის – სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის“ 99.98%-ს. სანქციებთან დაკავშირებული რისკის მიმართ ჯგუფის ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკის თანახმად, ბელარუსის ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ ბელარუსის ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობას დაახურვინა ყველა რელევანტური ურთიერთობა სანქცირებულ საწარმოებთან მოქმედი საერთაშორისო და ადგილობრივი კანონების თანახმად. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ბელარუსის ეროვნულ ბანკში თავისი აქტივების პოტენციური გაუფასურების საჭიროებას. 2022 წლის 28 თებერვლისთვის ბელარუსის ეროვნული ბანკის წმინდა აქტივები შეადგენდა 117.8 მილიონ ლარს, რაც არის მაქსიმალური სავარაუდო გაუფასურების ოდენობა.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კორპორატიულ საბანკო სეგმენტში ღვინის მწარმოებელი კლიენტების, ასევე საცალო საბანკო სეგმენტში ინდივიდუალური მსესხებლების კრედიტის მოცულობა, რომლებიც შემოსავლის მნიშვნელოვან ნაწილს რუსეთიდან უკრაინიდან იღებდნენ, იყო 367.3 მილიონი ლარი და 32.1 მილიონი ლარი, შესაბამისად (მთლიანი კორპორატიული საბანკო პორტფელის 7.0% და მთლიანი საცალო საბანკო მომსახურების პორტფელის 0.3%). ამ კრედიტებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, იყო 1 მილიონი ლარი და 0.5 მილიონი ლარი.

ამჟამად ბანკს მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის მოცულობა აქვს რუსული ბანკებისგან. 2 მაისის მდგომარეობით, ჩვენი კრედიტის მოცულობა (სანქციებამდელი პერიოდის საკორესპონდენტო საბანკო ანგარიშებიდან) რუსულ ბანკებთან მიმართებით, რომლებზეც იმოქმედა აშშ-ის, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის სანქციებმა, იყო 0.8 მილიონი ლარი. გარდა ამისა, ჩვენ გვქონდა 42.3 მილიონი ლარის მთლიანი კრედიტის მოცულობა რუსულ ფინანსურ დაწესებულებებთან მიმართებით, რომლებზეც პირდაპირ არ ასახულა სანქციები.

კლიენტთა ანაბრები და იმ დაგროვილი ქონების მართვის კლიენტების სხვა მართვის ქვეშ მყოფი აქტივები, რომლებიც რუსეთის მოქალაქეები არიან, 2022 წლის 2 მაისისთვის 72 მილიონ ლარს შეადგენდა, რაც დაგროვილი ქონების მართვის სეგმენტის მართვის ქვეშ მყოფი მთლიანი აქტივების 4%-ს შეადგენს.

ბანკს არ განუცდია ანაბრების მნიშვნელოვანი გადინება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში და შესაბამისობაშია სანქციების რეჟიმების მოთხოვნებთან. ბანკის კაპიტალის, ლიკვიდურობის და დაფინანსების პოზიციები მძლავრი და მინიმალურ სავალდებულო მოთხოვნებზე საკმაოდ მაღალი დარჩა.